

Raamatun käännösvirheitä ja puuttuvia jakeita

Sisällys

[Johdanto](#)

[Yleistä tietoa Raamatusta ja ihmisen sekä Jumalan välisestä suhteesta](#)

[Työkaluja Raamatun tutkimiseen](#)

[Vanhan Testamentin käännösvirheistä ja Raamatun lukuohje](#)

[Luettelo puuttuvista Raamatun jakeista](#)

[Luettelo käännösvirheistä ja korjaukset selityksineen](#)

Johdanto

Kokoan tähän kirjoitukseen Raamatun käännösvirheitä, puuttuvat jakeet vuoden 1938 käännöksestä ja selitykset käännösvirheisiin. Saakoon tämä sivu palvella siten pysyvästi koko Jumalan seurakuntaa ja kaikkia pyhiä, jotka suomenkieltä taitavat.

Raamattu on kirjoitettu alun perin heprean-, aramean- ja kreikankielillä. Käännöksiä tehtäessä alkuperäisen sanoman merkitys muuttuu aina jonkin verran. Mitä sanatarkempi ja alkutekstille uskollisempi käännös on, sitä vähemmän merkitys muuttuu.

Hyvään Raamatun kääntämisen periaatteeseen kuuluu mahdollisimman sanatarkka käännös, niin että kieli on sujuvaa ja nykysuomeksi ymmärrettävää. Sanojen merkitystä ei saa kuitenkaan muuttaa, ottaa turhaan sanoja pois tai lisätä tekstiin sellaista, mitä siellä ei alun alkaen ole ollut. Ns. "dynaamisen ekvivalenssin" eli "muuttuvan vastaavuuden" kääntämisen periaate ei sovellu Raamatun tekstien kääntämiseen, koska se on pikemmin tulkintaa kuin sanatarkkaa kääntämistä. Vuoden 1992 käännös on tehty sillä periaatteella ja käännös on monilta osin pahasti virheellinen. Sitä ei pidä kenenkään uskovaisen suosia vaan tulee etsiä tarkempia käännöksiä kuten vuoden 1933/1938 käännöksiä.

Sanaa ei pidä kääntää siten, että yritetään ymmärtää sanoman sisältö ja muutetaan se nykysuomeksi, mutta ei pysytäkään sanatarkan kääntämisen periaatteessa. Raamatun ilmoitus on syvällistä viisautta ja monikerroksisuutta täynnä. Kun käännös on tulkintaa eikä sanatarkka, menettää sana suuren osan alkuperäisestä tehostaan ja voi johtaa lukijaa jopa harhaan. Suosittelen tästä syystä vuoden 1933/1938 käännöstä parempaa odoteltaessa.

Käännösvirheet voivat olla joskus erittäin vahingollisia, kun niiden perusteella puolustetaan jotakin harhaoppia. Alkukielten tuntemus ja Pyhä Henki ovat siten välttämättömiä eksymisen välttämiseksi, jos sanaa aletaan opettaa. Tavallisen uskovaisen elämässä on riittävä ohje Kristuksessa säilymisen kannalta karttaa kaikenlaista pahaa ja tehdä hyvää. Psa 37:27 Mitään muuta Jumala ei omiltaan vaadi.

Synnin karttaminen ja hyvän tekeminen on mahdollista, vaikka Raamattua ei lainkaan tuntisi. Siihen tarvitaan vain puhdas sydän ja nöyrä henki, Jumalan armon vaikutus. Jopa lakia tuntematon voi noudattaa Jumalan sanan ohjeita, kun toimii sisäisen ihmisen oikeudentajun ja omantunnon äänen mukaan. Apuna hyvän erottamiseksi pahasta on jokaisella tämän lisäksi kyky tuntea häpeää ja pelkoa, jos syntii lähdetään harjoittamaan. Jokainen voi halutessaan katua syntiään ja hyljätä sen Jumalan voimalla. Tämä on totista armoa, minkä Jumala omissaan vaikuttaa.

Raamatun kirjoitusten tunteminen on tietysti oiva lisä siihen hyvään, mitä Jumala ihmiselle Hengen välityksellä tarjoaa. On muistettava myös se, että Raamatun profetiat ovat Pyhän Hengen johtamina puhutut. 2Piet 1:20-21 Jumala on puhunut palvelijoilleen profeetoille ja nämä ovat kirjoittaneet sanansa talteen meitä varten. Roo 3:1 Myös apostolien kirjeet ja puheet ovat meille Jumalan sanaan verrattavaa opetusta. Rom 15:17-19, 1Tes 2:13, 2Tes

2:15 Tärkeintä ei myöskään pidä sivuuttaa: kaikki Jeesuksen sanat ovat meille puhdasta Jumalan sanaa. Heb 1:1-2, Joh 12:49, 14:10, 17:8 Kun pidämme niistä kiinni, niin meidän käy hyvin, mutta jos hylkäämme Jumalan sanan, hylkää Jumala meidät. 1Sam 15:22-23, Joh 14:20-23 Tottelevaisuus on parempi kuin vilpillisten huulten todistus Jeesuksen nimestä. Apt 5:29-32, Fil 1:12-18

Raamatun käännöksissä on paljon eroja keskenään, mutta erot ovat enimmäkseen vähämerkityksisissä asioissa. Sanatarkkaan ja alkutekstille uskolliseen käännökseen perustuvasta Raamatusta on mahdollista löytää Jumalan pelastussuunnitelma ihmisille ja Jumalan tahto. Sen löytämiseen tarvitaan kuitenkin vaivannäkemistä, sillä oikea ymmärtäminen vaatii paljoa tutkistelua ja opiskelua Jumalan sanasta eri käännökset sekä alkuteksti huomioiden. vrt. 1Tim 4:16

Valitettavan monilla sanan opettajilla suuri tietomäärä on koitunut lankeemukseksi ylpeyteen, eivätkä he voi palvella Jumalaa yhtä tehokkaasti kuin tekisivät nöyränä pysytellessään. Sanan opettajan vastuu on suuri hänelle uskotuista sieluista ja kaikista, jotka hänen opetuksiaan seuraavat, joten sille paikalle ei pitäisi olla inhimillisesti katsoen mitään suurta tungosta. Heb 13:17 Toisin kuitenkin on, jos yhteisössä vallitsee maailmallinen pyrkyryyden ja pätemisen henki, ylpeyden mieliala.

Suomenkielisistä Raamatuista riittävän tasokas on ainakin vuoden [1933/1938 käännös](#). [Lestadiolaisten Biblia](#) ja [Raamattu Kansalle](#) käännökset lienevät myös luotettavia. Vuoden 1992 käännös on valitettavasti ns. liberaalikäännös, jossa on [paljon käännösvirheitä](#), minkä avulla pyritään tukemaan kirkon [harhaoppeja mm. kasteen armosta](#) ja [ekumeenisen liikkeen harhaa](#), jonka mukaan Jumala on määrännyt jokaiselle kansalle oman jumalansa. 5Moos 32:8 Oikeampi käännös tästä jakeesta on kuitenkin: "Kun Korkein jakoi perinnöt kansoille, kun hän erotteli ihmisten lapset, silloin hän määräsi kansojen rajat israelilaisten luvun mukaan." (KR 1933) Tästä jakeesta on olemassa erilaisia versioita käsikirjoituksia myöten, mutta mikään niistä ei tue käännöskomitean tulkintaa, jonka mukaan Jumala on säätänyt oman jumalan joka kansalle.

Jumala on edelleen tarkka omasta kunniastaan eikä jaa sitä epäjumalien kanssa. "Minä olen JHVH eikä ole ketään toista, ei ole mitään muuta Jumalaa!" idea toistuu usein Herran sanoissa. 5Moos. 32:39. "Kunniaani minä en epäjumalille anna!" Jes 42:8, 45:22, 46:9

En puutu tässä kirjoituksessa vuoden 1992 käännöksen virheisiin. Sitä varten pitäisi kirjoittaa kokonainen kirja tai koko Raamattu uudestaan. Siihen eivät voimavarani riitä.

Jyväskylässä 07.06.2006

Yleistä tietoa Raamatusta ja ihmisen sekä Jumalan välisestä suhteesta

Sana Raamattu tulee suomenkieleen kreikankielen sanasta "biblia", joka on suomeksi "kirjat". Sana Piplia tulee myös papyruksen valmistukseen erikoistuneen foinikialaisen kaupungin nimestä Byblos. Kreikankielisessä Raamatusta ei ole kuitenkaan sanaa "biblia", vaan siellä on sana "grammata", joka on suomeksi "kirjoitukset". Monet englanninkieliset sanan opettajat käyttävät Raamatusta mieluummin nimeä "the Scriptures" – kirjoitukset – koska se on lähempänä alkutekstistä tehtyä käännöstä kuin sana "the Bible".

Raamatun historiasta ja luotettavuudesta löytyy internetistä paljonkin tietoa. Markus Hirsilän tutkielma "Kristinuskon rationaalisuus" on tässä kohden mainitsemisen arvoinen. (http://www.markushirsila.com/files/Kristinuskon_rationaalisuus.pdf) Googlen haulla "Raamatun luotettavuus" löytyy paljon luettavaa, mm. J. Lindell, Kristitynfoorumi, Teologinen Instituutti, Erkki Kuisma ja monia muita julkaisijoita. [Raamattu.net](#) sivustolla on paljon linkkejä opetuksista koskien Raamattua ja kristinuskoa tai yleensä uskontoja. (<http://www.suol.fi/raamattunet/raamattu.html>)

Raamattu koostuu 39 Vanhan ja 27 Uuden Testamentin kirjoituksesta, jotka on koottu lopullisesti yhteen ajanlaskumme ensimmäisten vuosisatojen aikana. Jumalan kansan mukana ovat kulkeneet aina samat pyhät kirjoitukset, joille on annettu niille kuuluva erityinen arvo Jumalan sanana eli Jumalan puheena ja ilmoituksena ihmisille. Kirjoituksia on tullut lisää sitä mukaa kuin Jumala on puhunut palvelijoilleen profeetoille, Poikansa Jeesuksen ja hänen valitsemiensa opetuslasten kautta. Heb 1:1-2, Rom 3:1, 15:17-19, 1Tes 2:13, 2Tes 2:15

Jumala on valinnut Israelin omaisuuskansakseen ennen muita kansakuntia ja uskonut sille sanansa, mutta valitsee myös pakanoista itselleen Jumalan kansaan kuuluvia pyhiä ja valittuja lapsia. Jes 66:20-21 Jumalalla on vain yksi kansa, johon kuuluvat kaikki uudestisyntyneet Jumalan lapset eri kansoista, kansanheimoista, kielistä ja sukukunnista. Ilm 7:9, 1Pie 2:10, Joh 3:3-8, Rom 8:9-16 Jumala synnyttää uudesti ylhäältä kaikki ne, jotka ottavat vastaan Jumalan sanan Jeesuksesta Kristuksesta ja uskovat häneen. Joh 1:12, Rom 10:9-17, 1Pie 1:23 Jumalan sanalla on korvaamaton merkitys sielujen pelastumisen kannalta, sillä niissä on Elämä ja Henki. Joh 6:63 Jumalan sanan vastaanottaneet ja uskovat sielut pääsevät taivaaseen, mutta sitä hyljeksivät ja sen torjuvat sielut joutuvat kadotukseen. Joh 12:42-50

Huomaamme eron jumalattoman ja vanhurskaan välillä hänen tuottamansa hedelmän lisäksi siitä, miten hän suhtautuu Jumalan sanan ilmoitukseen ja syntiin. Mal 3:18, Joh 14:20-23, 15:1-8, Tit 1:15-16 Jos joku elää syntiensä orjana, ei hän voi pysyä Kristuksessa, koska tahallinen synnissä eläminen johtaa armon ja Pyhän Hengen menettämiseen. Heb 6:1-8, 10:25-31, Joh 15:1-6, Rom 11:11-23 Harhaoppisen ihmisen tunnistaa monesti siitä, ettei hän tunnusta mahdollisuutta sille tosiasialle, että hän voi joutua kadotukseen ja hyljätä Jumalan sanan. 1Sam 15:22-23 Harhaoppinen ihminen on lisäksi riidanhaluinen ja eripurainen, mitä kreikankielen sanat vastaavissa opetuksen kohdissa merkitsevät. (Tiit 3:9-11; Gal 5:19-21.)

Jumalan sanan hylkääminen ei tarkoita sitä, että joku ei välitä yhtään mitään pyhistä kirjoituksista. Fariseukset ja kirjanoppineet tunsivat kirjoituksia ehkä paremmin kuin kukaan muu, mutta he eivät silti tunnistaneet Jeesusta ja ottaneet häntä vastaan pelastajanaan. Joh 5:37-47 He puhuivat kyllä paljon sanasta ja opettivat oikein, mutta eivät noudattaneet itse opettamansa Jumalan sanan ohjeita. Mat 23 He olivat avionrikkomia ja rahanhimoisia, niin että hylkäsivät sydämessään vanhurskauden joutuen vääryyden viettelysten vangeiksi. Luk 16:14-18

Näemme nyt lopun aikana paljon sellaisia ihmisiä, jotka vaeltavat himojensa orjina ja keräävät itselleen rahaa evankeliumin varjolla. He ovat hyljänneet Jumalan sanan, vaikka väittävät pitävänsä siitä tarkoin kiinni ja toimivansa Jeesuksen Kristuksen nimessä eksyttäessään muita. Mat 7:21-23, 2Tes 1-12 He ovat eksyneet ensin itse ja viekoittelevat nyt horjuvia sieluja perässään tottelemattomuuden tielle. Heissä ei ole Pyhää Henkeä vaan he ovat sielullisia riidanhaastajia ja eriseuraisia seurakunnan hajottajia. Jda, 1Tim 4:1-11 He luulevat omistavansa kaiken, mutta eivät omista mitään: Jeesus Kristus on oksentava heidät ulos suustansa ja kostava heille heidän jumalattomat tekonsa. Ilm 3:14-18, 2Tes 1:3-10, Luk 8:18

Kun luemme Raamattua, niin luemme "pyhiä kirjoituksia", jotka ovat syntyneet noin 1500 vuoden aikana Mooseksesta apostoleihin ulottuvana ajanjaksona. On mahdollista, että muinaisilla ihmisillä oli käytössään Moosesta varhaisempia tekstejä luomakunnan alusta, mutta siitä ei ole säilynyt tietoa meidän päiviimme. Raamatun kirjoitukset ovat osaksi myöhemmin taltioitua suullista perinnettä ja osaksi suoraan muistiin kirjoitettua Jumalan puhetta ihmisille eri aikakausina. Raamatusta on myös Israelin ja Juudan kuningaskuntien historiankirjoitus eli kaksi kuningasten kirjaa ja kaksi aikakirjaa. Raamattu sisältää lisäksi runoutta, sananlaskuja, viisauksikirjallisuutta, lauluja ja opetusta kirjeiden muodossa. Uudesta testamentista voimme lukea uuden liiton seurakunnan syntyneen ja alkuvaiheet.

Uudessa Testamentissa on neljä eri kertomusta Jeesuksesta Kristuksesta, Jumalan Pojasta, hänen elämästään, kuolemastaan ja ylösnousemuksestaan. Näitä kertomuksia kutsutaan "evankeliumeiksi", mikä on lainasana kreikankielestä ja tarkoittaa "hyvää sanomaa" tai "ilouutista", tai "hyvän sanoman julistajan saamaa palkkaa". Sana Jeesuksen rististä on

ilosanomaa synneistään kärsiville ihmisille. Synnit voi saada anteeksi uskomalla Jeesukseen Kristukseen, että hän on kuollut syntiemme tähden Golgatan ristillä, ja noussut ylös kuolleista, sovittaen näin ruumiinsa ja verensä uhrin kautta meidät Isän Jumalan kanssa. Tämä on evankeliumien ja uuden liiton opetuksen tärkein uutinen.

Raamatun ilmestykset ja profetiat kertovat meille hengellisiä asioita, joita ei voida ihmisen omin avuin selittää. Ilmestysten oikeaa ymmärtämistä varten tarvitaan Pyhän Hengen antamaa Jumalan viisautta. Ilmestyksiä on mm. Hesekielin kirjassa ja Ilmestyskirjassa. Niissä käytetään paljon kuvakieltä, jota ei tule ymmärtää laisinkaan kirjaimellisesti. Esimerkiksi Ilmestyskirjan kaksi petoa ja lohikäärme eivät ole kirjaimellisia petoja vaan hengellinen kuvaus saatanan valtakunnasta maan päällä, sen valtakunnan hallitsijakuninkaasta (antikristus), väärästä profeetasta ja saatanasta itsestään. Ilm 12-13, 17.

Jumala on puhunut Jeesuksen opetuslapsille vertausten kautta, jotta Jumalan valtakunnan ulkopuolella olevat eivät ymmärtäisi Jumalan sanan ilmoitusta vaan eksyisivät kirjaimen ymmärryksen mukaiseen järjettömään jumalanpalvelukseen ja joutuisivat ikuisen eroon Jumalasta. Matt 13:10-17 Tämä ei tarkoita sitä, että Jumala tahtoo heidän joutuvan kadotukseen vaan sitä, että jumalaton ei voi ymmärtää Jumalan sanan ilmoitusta omin avuin pelastuakseen sen kautta. Jes 29:11ss. Sommitelmien sommitelma eksyttää tottelemattomat ihmiset erilaisiin harhaoppeihin ja saa heidät puolustamaan syntiä, vaikka he luulevat olevansa vapaita synneistä (esim. menestysteologit).

Raamatun syntyta

Raamatun synnyn taustalla on Jumala, joka on ensin puhunut ihmisille ja ilmestynyt heille, ja se on sitten kirjoitettu muistiin jälkipolvia varten. Jumala ei ole siten ihmisen keksintöä ja kehityksen tulosta vaan ihminen on Jumalan luoma ikuinen olento, joka ei koskaan katoa, jos vain pääsee ylösnousemukseen kuolleista Kristuksen luokse. Usko Raamatun ilmoittamaan Jumalaan on alkuisin Jumalasta ja hänen sanansa ilmoituksesta. Jumalan sanan ilmoitus on selvimmin luettavissa Raamattuun kootuista kirjoituksista, sillä profetiat ovat puhuneet Pyhän Hengen johdossa sen, mitä Jumala on tahtonut ihmisille itsestään ja pelastussuunnitelmasta ilmoittaa.

Jumala puhuu edelleen palvelijoilleen profeetoille ja sanan opettajien kautta sekä suoraan jokaiselle ihmiselle, ketä ikinä hän kutsuu. Jumalan puhetta ei vain tahdota kuulla, koska Jumalan sana osoittaa jokaisen ihmisen syylliseksi syntiin, ja kehottaa hylkäämään synnit, ja elämään Jumalan tahdon mukaan ilman syntiä tämä lyhyt maanpäällinen elämä. Koska ihmiset rakastavat enemmän syntiä kuin Jeesusta ja vanhurskautta, torjuvat he vihastuksissaan Jumalan sanan pois luotansa, eivätkä saa armosta lahjana iankaikkista elämää.

Jumala tahtoo vaikuttaa jokaisessa ihmisessä Pyhän Hengen kautta hänen tahtonsa tapahtumisen, mutta se ei valitettavasti kelpaa kuin harvoille ja valituille Jumalan lapsille. Muut valitsevat omat tiensä erossa Jumalasta himojen orjina ja syntiä palvellen. He ovat tottelemattomia lapsia, joita kohtaa Jumalan viha sinä päivänä, kun Herra Jeesus saapuu taivaasta ylienkelin äänen kuuluessa ja viimeisen pasuunan soidessa, ja kun Herra tempaa seurakunnan ylös pilviin luokseen. 1Kor 15:51-52, 1Tes 4:13-18, 2Tes 1:3-10

Syntiinlankeemuksen seurauksena ihminen on joutunut eroon Jumalasta ja tarvitsee sen vuoksi sovituksia, jotta voisi päästä uudestaan yhteyteen henkensä kautta Jumalan kanssa. Kun ihmisen henki tulee eläväksi Jumalan henkäyksestä, antaa se hänelle ymmärrystä ja Jumala ilmoittaa salatuista asioista hänen hengelleen, ja todistaa Jumalan Pojasta, Jeesuksesta Kristuksesta, ja kertoo jopa tulevia tapahtumia, sillä Pyhä Henki ottaa siitä, mikä on Kristuksen omaa ja julistaa meille sen hyvän sanoman, joka on talletettuna jälkipolvia varten Raamatun pyhissä kirjoituksissa. Joh 16:13-16 Jokainen, joka uskoo, että Jeesus on Kristus, Jumalan Poika, saa iankaikkisen elämän hänen armostaan, ja pääsee taivaaseen, kun pysyy uskon kautta kuuliaisena hänelle. Joh 3:36, 20:29-31, Kol 1:21-23

Työkaluja Raamatun tutkimiseen

Raamatun tutkimisessa voidaan käyttää apuna monenlaisia välineitä. Ilmaisia keinoja ovat internetin tarjoamat palvelut. Suosittelen näistä [Blue Letter Biblea](#) ja [Koivuniemen Raamattuhakua](#). BLB:ssä on monia englanninkielisiä käännöksiä, latinankielinen Vulgata, heprea-englanti ja kreikka-englanti interlineaari sekä Thayerin kreikka-englanti ja Geseniuksen heprea-englanti sanakirjat. Interlineaari tarkoittaa sitä, että alkuteksti ja käännös kulkevat rinta-rinnan. [King James Version Raamattu Strongin sanakirjan kanssa](#) on myös hyödyllinen ja helppokäyttöinen apuväline.

Sanatarkkaa [Jay P Green Sr:n käännöstä](#) on myös suositeltu, mutta se ei ole virheetön, niin kuin ei mikään muukaan käännös. Käännös on aina käännös ja alkuteksteissäkin on jonkin verran eroja eri kopioissa, jotka ovat säilyneet meidän aikaamme asti. Alkuperäiset tekstit ovat tuhoutuneet, ja kaikki Raamatun kirjoitukset ovat kopioita alkuperäisistä, mistä syystä erilaisissa käsikirjoituksissa on jonkin verran eroja keskenään.

Raamatusta ei ole olemassa yhtä ainutta käsikirjoitusta vaan se on koottu useista eri lähteistä, jotka ovat säilyneet meidän päiviimme asti. Yhtään alkuperäistä käsikirjoitusta ei ole tallella vaan kaikki ovat kopioiden kopioita. Vanhimmat käsikirjoitukset ovat ensimmäisiltä vuosisadoilta sidottuina kirjoina eli koodekseina. (codex) Sen lisäksi on säilynyt joitakin Jeesuksen aikaa edeltäviä kirjakääröjä, mm. [Kuolleen meren kirjakääröt](#) eli [Qumranin tekstit](#).

Raamatun käännökset perustuvat erilaisiin kokoelmiin säilyneistä kirjoista. Vanhimmat säilyneet käsikirjoitukset ovat papyruskaislasta tehtyjä papyrus-kirjoituksia noin vuoden 200 paikkeilta. Toiseksi vanhimmat ovat pergamenteille kirjoitettuja majuskelikirjoituksia, eli suurilla kirjaimilla ilman välimerkkejä kirjoitettuja kopioiden kopioita alkuperäisistä Raamatun kirjoituksista. Näistä vanhimmat ja arvostetuimmat ovat Codex Sinaiticus ja Codex Vaticanus neljänneltä vuosisadalta (300-l.), Codex Ephraemi Syri rescriptus ja Codex Freerianus viidenneltä vuosisadalta, ja Codex Bezae Cantabrigiensis viidenneltä tai kuudenneltä vuosisadalta.

Myöhempien vuosisatojen tutkijat ovat koonneet erilaisista käsikirjoituksista kokonaisia Raamatun laitoksia tai niiden osia (Ut, Vt). Näistä on tehty sitten käännöksiä eri kansojen kielille. Osa käännöksistä noudattaa bysanttilaista enemmistötekstiä, jonka mukaan keskiaikainen "hyväksytty teksti" (Textus Receptus) on muodostettu (pohjana 9. vuosisadalta peräisin olevat tai sitä nuoremmat minuskelikäsikirjoitukset), mutta myös tästä poikkeavia tekstilaitoksia on käytetty käännösten pohjana. Käännösten erot perustuvat osittain pohjana käytettyyn erilaiseen käsikirjoitukseen ja osittain kielenkääntäjien tekemiin virheisiin. Täysin virheetöntä käännöstä ei ole mahdollista tehdä, mutta alkuperäisen kirjoittajan tarkoituksen löytäminen teksteistä on silti jokaisen vilpittömän Raamatun tutkijan lähtökohta. Sitä tarkoitusta varten tarvitsemme Raamatun sanakirjoja ja selitysteoksia, ja tietoa erilaisista käsikirjoituksista. Suomenkielinen Novum on tässä suurena apuna Uuden testamentin kirjoituksia tutkittaessa, mutta myös muita lähteitä on hyvä käyttää apuna sopivassa määrin.

Alkuteksteissä esiintyvistä eroista on kirjoittanut mm. [M. Peltonen](#) kotisivullaan artikkelissa "[Raamatun ajanlaskun ongelmia](#)" ja "[Ovatko Uuden Testamentin lähdetekstit korruptoituneita](#)". Matti Kankaanniemi on kirjoittanut useita kirjoituksia liittyen Raamatun historiaan, tutkimiseen ja luotettavuuteen kokoelmassa "[Mahtuvatko aivot kirkkoon – askeleita apologetiikkaan](#)".

Suomen evankelisluterilaisella evankeliumiyhdistyksellä on opetusta liittyen Raamatun kirjoituksiin ja niiden historiaan: "[SLEY:n raamattuluennot](#)".

Evankelisluterilaisella Kansanlähetyksellä on "[Avaimia Raamattuun](#)" opetussarja.

Kotisivultani löytyy lisää [linkkejä](#) erilaisiin työkaluihin Raamatun tutkimusta varten.

Muistutan siitä, että kaikkiin lähteisiin ja tietoihin kannattaa suhtautua varauksella sekä tutkia tarkoin, mikä on totuus. Raamattukin on "vain" ihmisten kirjoittama kirja samoin kuin sen selitysteokset. Ihminen on erehtyväinen eikä Raamattu poikkea tältä osin ihmisen muusta toiminnasta. Raamatussa on pieniä virheitä ja [ristiriitaisuuksia](#) inhimillisistä erehdyksistä johtuen. Se on silti Jumalan ilmoitusta meille ja voimme löytää sanoman sielujen pelastuksesta pyhien kirjoitusten kautta. Pyhä Henki on inspiroinut ja vaikuttanut Raamatun kirjoitusten synnyn.

Internetin ulkopuolelta on saatavissa maksullisia apuvälineitä Raamatun tutkimukseen. Tunnetuin ja ehkä paras sähköinen apuväline on [MikroRabbi](#). (Data Universum Oy) Kannattaa ostaa siitä mahdollisimman laadukas versio, mutta ei ehkä kaikkein kattavinta ja kalleinta, ellet pyri sanan opettajaksi ja seurakunnan kaitsijaksi.

Kirjoista ovat parhaita selitysteoksia kolmiosainen Iso Raamatun Tietosanakirja (saatavana nyt myös digiversiona Data Universum Oy:stä) ja viisiosainen Novum eli Uusi Testamentti selityksin ja kreikka-suomi sanakirja. Näitä kirjoja ei paineta enää ja niitä on saatavana vain harvoin antikvariaateista tai suoraan tutuilta henkilöiltä. Arkeologiasta kertova Alan Millardin "Jeesuksen aika avautuu" on myös lukemisen arvoinen pieni kirjanen.

Erilaisia Raamatun selitysteoksia ja oheislukemistoa on niin paljon, että niihin hukkuu helposti ja elämä jää elämättä. Tieto paisuttaa, mutta rakkaus rakentaa: pelkkä tiedon hankkiminen omia tarkoitusperiä varten ei rakenna vaan paisuttaa sanan opettajia ja uskovaisia, niin että heistä tulee pöyhkeitä. He käyttävät tietojaan muita uskovaisia vastaan eivätkä yhteiseksi hyödyksi. Itseään korottavan sanan opettajan tuntee mm. siitä, että hän käyttää jatkuvasti paljon vierasperäisiä lainasanoja ja vetoaa ylempiin ihmisauktoriteetteihin siteeraten heidän teoksiaan. Tavallinen ihminen ei ymmärrä hänen puheistaan "tuon taivaallista" eikä niissä paljon taivaallisista kerrotakaan. ;)

Osa oheislukemistosta on noitakirjallisuuteen verrattavaa harhaoppia, mystiikkaa ja okkultismia. Näiden joukkoon kuuluvat mm. jotkut elämäkerrat ja romaanimuotoiset opukset. Menestysteologisen uskon sana -liikkeen opetukset ovat täynnä mielenhallintaan käytettyjä aivopesumekanismeja kuten "positiivisen ajattelun" oppi. Opetukset ovat rahanhimon ja ahneuteen lietsovia. Heidän oppinsa on kiteytetty samaa tekniikkaa käyttävässä verkostomarkkinointi-kultissa näin: "Halu = Tulos". Kun yhdistät tähän oppiin uskon Jumalaan, niin voit vaatia Jumalalta vaikka miljoonaa euroa ja Jumala on velvollinen antamaan sen sinulle. Jos et sitä saa, on syy omassa epäuskossasi ja tahdon puutteessa, mutta ei tietenkään väärässä riivaajien opissa, jos näitä väriä profeettoja ja väriä profeettoja olisi uskomisen.

Tällainen ahneuteen perustuva ja syyllistävä opetus on sielun vihollisen keino eksyttää valittuja. Raamatun opetusta ja Jumalan tahtoa noudattava ihminen voi tyytyä siihen, mitä hän Jumalan armosta saa. Kaupan myyjistä, siivoojista ja ammattikoulutusta saamattomista työttömistä ei voi tulla kaikista yhtä aikaa miljonäärejä: väärän opin mukaan tämä olisi kuitenkin mahdollista.

Jumala ei paranna jostakin syystä kaikkia uskovaisia sairauksista: syy ei ole demoneissa, jotka sitovat uskovaisia vaan syyt ovat luonnollisia. Kun eräs mies oli syntynyt sokeana, niin Jeesus sanoi, ettei sokeus johtunut vanhempien tai sen lapsen synnistä. Joh 9:1ss. Hammassärky ja karieskaan eivät johdu hammaspeikoista vaan epäterveellisestä ruokavaliosta, happohyökkäyksestä sekä huonosta hampaiden hoidosta. Nämä sairaudet voidaan parantaa tai oireita lievittää kehittyneen lääketieteen keinoin. Jos kuume, päänsärky, bakteerien aiheuttamat sairaudet, elimelliset viat ja syöpä olisivat demonien aiheuttamia, niin miten voi olla mahdollista, että jumalattomat lääkärit voivat ajaa nämä demonit ulos lääketieteen keinoin, niin että sairaat paranevat? Älä usko kaikkea, mitä sinulle Jeesuksen nimessä Jumalan tahdoksi ja terveeksi opetuksiksi sanotaan.

Jos olet eksynyt menestysteologiseen harhaan, niin suosittelen sinulle sen aivopesumateriaalin hyllyttämistä pariaksi kuukaudeksi. Älä kuuntele mitään heidän opetuksiaan äläkä osallistu

heidän toimintaansa. Lähde vaikka pidennetylle lomamatkalle päästäksesi heistä eroon. Lue pelkästään Raamattua ja sen selitysteoksia kuten sanakirjoja, jotta ymmärrät alkutekstien perusteella oikein Jumalan sanaa. Rukoile Jumalaa ja ole avoin hänen edessään. Tulet huomaamaan, että silmäsi avautuvat vähitellen ja osaat suhtautua todellisuuteen realistisesti. Sinun ei tarvitsekaan yrittää olla jotakin muuta kuin mitä olet ja voit tunnustaa elämässäsi olevat laiminlyönnit sekä lankeemukset syntiin niitä salaamatta. Jumala saa vahvistaa tällä tavalla sinun puhdasta mieltäsi, niin että hylkää todella vääryyden ja laittomuuden eli synnin. Sinun ei tarvitse enää uskoa omaan uskoosi ja uskotella asioita jatkuvassa itsepetoksessa sekä valheessa. Voit sen sijaan uskoa Herraan Jeesukseen ja luottaa häneen, niin että pelastut uskon kautta, jonka Jumala vaikuttaa.

Usko ei ole ihmisen omatekoinen asia vaan Pyhän Hengen työtä meissä, jotka uskomme. Sinä et komenna Jumalaa ja vaadi häneltä asioita vaan Jumala käskee sinua ja sinä tottelet (toki Jumala myös vetoaa tahtoomme ja pyytää meitä tekemään asioita, eikä hän vain "käske", niin kuin joku diktaattori). Sillä tavalla sinä saat Jumalalta avun elämäsi oikeaan aikaan ja pysyt Kristuksessa vahvana loppuun asti. Älä luota itseesi tai omaan uskoosi vaan luota kaikessa Jumalaan. Sitä usko Jumalaa kohtaan pohjimmiltaan on.

Vanhan Testamentin käännösvirheistä ja Raamatun lukuohje

Kaarlo O. Syväntö on kirjoittanut pienen vihkosien Vanhan Testamentin käännösvirheistä. <http://www.kotipetripaavola.com/VTvirheitaKO> Siihen on koottu vain muutamia valittuja kohtia, jotka hän on katsonut hyväksi nostaa esille.

Kun Vanhan Testamentin kirjoituksia lukee englanninkielisistä versioista ja tutkii heprea-englanti sanakirjaa, niin käännöksissä on paikoitellen aikamoisia eroja. Pelastuksen sanoma on silti selvästi löydettävissä myös Vanhan Testamentin kirjoituksista, vaikka se vaatiikin yleensä tutustumista kirjoituksiin Uuden Testamentin pohjatiedon kautta.

Äsken kääntyneen on ehdottomasti viisainta lukea ensin Uutta Testamenttia ja siirtyä vähän kerrassaan Vanhan Testamentin puolelle, alkaen luomiskertomuksesta, minkä jälkeen voi Genesisin kolmannen tai neljännen luvun jälkeen siirtyä vaikka Psalmeihin, Sananlaskuihin ja Saarnaajan kirjaan. Toki muukin lukujärjestys voi johtaa hyvään ymmärrykseen, mutta oma näkemykseni on se, että näitä kirjoja on helpompi sulatella uskon taipaleen alussa. Nälän kasvaessa voi sitten lukea jossakin vaiheessa koko Raamatun kannesta kanteen läpi.

Jos haluat lukea kirjoja jonkinlaisessa aikajärjestyksessä tapahtumien suhteen, niin tässä on yksi ehdotus:

1. Job ehkä Aabrahamin aikaan 2168-1993 tai Mooseksen aikaan 1448-1408 tai sen jälkeen ennen Israelin kuninkaita 1040 eaa (syntyaika ei ole tiedossa).
2. 1. Mooseksen kirja eli Genesis 4116/3901-1812/1597
3. 2. Mooseksen kirja eli Exodus 1558-1448
4. 3. Mooseksen kirja eli Leviticus 1448-
5. 4. Mooseksen kirja eli Numerium 1448-1408
6. 5. Mooseksen kirja eli Deuteronomium 1408
7. Joosua 1408-1387
8. Tuomarien kirja 1387-1070
9. Ruut Tuomarien aikaan 1:1, noin 1150 Oobedin, Daavidin isoisän, syntymää ennen. (Daavid syntyi 1070 eKr)
10. Ensimmäinen Samuelin kirja 1115 – 1010 eKr.
11. Toinen Samuelin kirja 1010 - 972
12. 1. Aikakirja 4116-1010 (1Ak 10) – 970
13. 1. Kuningasten kirja 972-854
14. 2. Aikakirja 972-538
15. 2. Kuningasten kirja 854-538

16. Psalmit 1450-500 (Daavid 1010 - 970, Aasaf 1Aik 16:5,7,37; 25:1,2,6)
17. Sananlaskut 972 - 932 (Salomo)
18. Salomon laulu eli Korkea veisu 970
19. Saarnaaja 935 (Salomo)
20. Jooel 800-l.
21. Joonas 800-615
22. Hoosea 750-718 (Hoosea eli noin vuosina 770-715)
23. Aamos, profetia noin vuodelta 750 tai vaihtoehtoisesti 765 - 763
24. Jesaja 742-708
25. Miika, profetiat noin 740-692, kuoli kuningas Hiskian (721-692) aikana (Jer 26:18)
26. Sefanja 640-609 ennen Niiniven tuhoa, mikä tapahtui vuonna 612 eKr (Sef 2:13)
27. Naahum 640-609 ennen Niiniven tuhoa, mikä tapahtui vuonna 612 eKr (Nah 2)
28. Habakuk 640-609 (ennen Babylonin valloitusretkeä Juudeaan eli ennen vuotta 605; Kaldea oli Babylonissa. Hab 1:6, Jer 51:54, Hes 1:3)
29. Jeremia 627-587-561 (Jer 1:1; 25:3; 52:31)
30. Valitusvirret 609-587 (Joosian kuoleman johdosta 2Aik 3:25, Jerusalemin hävitys ja pakkosiirtolaisuus 604,598 ja 587)
31. Daniel 604-536
32. Hesekiel s. 623, Babyloniaan 598, profetiat 593-570
33. Obadja 587 Jerusalemin hävityksen ja pakkosiirtolaisuuden jälkeen
34. Esra 538-458, temppelin ensimmäinen rakennusvaihe alkoi vuoden 539 jälkeen, ehkä vuonna 536/535 eKr. Temppelin rakennustyöt keskeytyivät (Esra 4), mutta jatkuivat vuonna 519. Temppele vihittiin käyttöön Baabelin kuninkaan, Dareios I:n, aikana vuonna 516. Esra toimi itse kuningas Artakserkses I:n aikana 464 - 424, ja sai käskyn palata Jerusalemiin vuonna 458 eKr. (Esra 7:7-8)
35. Haggai profetiat vuonna 519
36. Sakarja profetiat vuosina 519-517
37. Ester 480-473, Persian kuninkaan, Kserkses I:n, aikana vuosina 486-465, kuningatar 480, puurim 473
38. Nehemia Esran aikalainen, (Neh 8:1) ilmeisesti kuningas Artakserkses I:n aikana 464 - 424, (Neh 2:1; Esra 7:7-8) käsky kuninkaalta v. 445 eKr, jolloin lähti korjaamaan Jerusalemin muureja.
39. Malakia 440-425 (Nehemian aikalainen)

Raamatussa on yhteensä 39 kirjaa Vanhassa ja 27 kirjaa Uudessa Testamentissa eli 66 kirjaa koko Raamatussa.

Kaarlo Syvännön kirjasessa "Vanhan Testamentin käännösvirheistä" on ainakin yksi virhe, ja se perustuu siihen, että hän on uskonut kahteen eri luomiskertomukseen ja [aukkoteoriaan](#). Tässä on tarkempaa opetusta siitä aiheesta.

Lainaus Syvännön kirjasesta:

1 Moos. 1:2: "Ja maa oli autio ja tyhjä".

Tätä lausetta edeltävässä jakeessa kerrotaan, kuinka Jumala loi taivaan ja maan. Ei Jumala sitä luonut autiona ja tyhjänä. Jes. 45:18:ssa sanotaan: "Sillä näin sanoo Herra, joka on luonut taivaan - hän on Jumala - joka on valmistanut maan ja tehnyt sen; hän on sen vahvistanut, EI hän sitä autioksi luonut, asuttavaksi hän sen valmisti."

Oikea käänнос kuuluu: "Ja maa TULI autioksi ja tyhjäksi". Se tuli siksi Jumalan tuomioitten seurauksena. Erittäin tarkka J.B. Rotherhamin englantilainen käänнос sanoo "had become" = TULI autioksi. Samoin kääntää ja selittää kohdan F.J. Dake (Dake's annotated reference Bible).

Maan ensimmäinen hallitsija oli Lusifer-niminen enkeliruhtinas, josta on kuvaus Hes. 28:12-15:ssa. Mutta kun hän ylipistyi ja lankesi (Ks. Jes. 14:12-14), Jumalan tuomio kohtasi koko silloista Lusiferin valtakuntaa, ja maa tuli sen seurauksena autioksi ja tyhjäksi. Lusiferin lankeemus oli ensimmäinen lankeemus. Tätä tuomiota kuvataan Jer. 4:23-26:ssa.

Kritiikkiä Syvännön käänkövirheestä

Tutkin tuon käänköksen sen jälkeen, kun luin Kaarlon selityksen tästä kohdasta. Kaarlo on erehtynyt samoin kuin ne kaksi herraa, joihin hän viittaa. Alkutekstissä sanotaan, että "maa oli tyhjä ja autio". Jesajan kirjan kohdassa sanotaan, että Jumala ei luonut maata tyhjäksi vaan asuttavaksi hän sen loi. Jumala loi siis maan asumista varten eikä siksi, että se jäisi tyhjäksi. On ihan luonnollista, että maa oli alussa tyhjä ja Jumala loi tyhjään maahan sen asujaimiston, ihmiset ja eläimet, sekä kasviston. Tässä ei ole mitään outoa.

Gen 1:2 käytetty verbi on "hajjaa". Sen merkitys on mm. "olla, tulla joksikin, olla olemassa, tapahtua". Kun Jumala teki ensin taivaat ja maan, niin maa tuli tietysti ensin tyhjäksi, kun Jumala ei ollut vielä tehnyt ihmistä sitä asuttamaan eikä kasveja eikä eläimiä. Ei tässä tarvitse etsiä mitään ihmeellisiä selityksiä tämän verbin merkitykselle ja kääntää Raamattua itse keksityn opin mukaan.

Kaarlon erehdys johtuu siitä, että hän on omaksunut kahden luomiskertomuksen opin. Jotkut kristityt näkevät kaksi luomuskertomusta Genesis 1-2 luvuissa. Siinä on kuitenkin vain yksi luomiskertomus. Koska jotkut luulevat, että on ollut kaksi luomista, joissa ensimmäisen aikana Lucifer lankesi syntiin ja maailma tuhottiin, joutuvat he etsimään tälle opilleen tukea Raamatun sanasta. Tästä syystä he ovat kääntäneet erehdyksessä väärin Gen 1:2 jakeen ja ymmärtäneet mm. Hesekielin, Jesajan ja Jeremiaan kirjojen tiettyjä kohtia virheellisen lähtöoletuksen mukaan väärin.

Luettelo puuttuvista Raamatun jakeista

Vuoden 1938 Raamatun käänköksestä puuttuu muutama jae tai jakeen osa Uuden Testamentin puolelta. Listaan ne tähän.

Matt. 17:21: mutta tätä lajia ei saa lähtemään ulos muulla kuin rukouksella ja paastolla.

Matt. 18:11: sillä Ihmisen Poika on tullut pelastamaan sitä, mikä on kadonnut

Matt. 20:16b: sillä monet ovat kutsutut, mutta harvat valitut.

Matt. 23:14: Voi teitä, kirjanoppineet ja fariseukset, te ulko-kullatut, kun syötte leskien talot, jopa näön vuoksi pitkiä rukouksia pitäen! Sentähden saatte sitä kovemman tuomion.

Mark. 9:44: jossa heidän matonsa ei kuole eikä tuli sammuu.

Mark. 9:46: jossa heidän matonsa ei kuole eikä tuli sammuu.

Mark. 11:26: Mutta jos te ette anna anteeksi, niin ei Isänne-kään, joka on taivaissa, anna anteeksi teidän rikkomuksianne.

Mark. 15:28: Ja niin se kirjoitus kävi toteen, joka sanoo:

"Ja Hänet luettiin pahantekijäin joukkoon".

Luuk. 9:54b: ...niin kuin Eliaskin teki.

Luuk. 9:55b: ...ja sanoi: "Ette tiedä, mistä hengestä te olette".

Luuk. 9:56a: "Sillä Ihmisen Poika ei ole tullut ihmisiä tuhoamaan, vaan pelastamaan".

Luuk. 17:36: Kaksi miestä on pellolla: toinen otetaan, toinen jätetään.

Luuk. 23:17: Mutta hänen piti kulloinkin juhlan aikana päästää yksi vanki irti.

Joh. 5:4: Ajoittain astui näet enkeli alas lammikkoon ja kuohutti veden. Joka silloin veden kuohuttamisen jälkeen ensimmäisenä siihen astui, se tuli terveeksi, sairastipa mitä tautia tahansa.

Apt. 8.37: Niin Filippus sanoi hänelle: "Jos uskot koko sydämestäsi, niin on lupa". Hän vastasi ja sanoi: "Minä uskon, että Jeesus Kristus on Jumalan Poika".

Novumin mukaan "Tämä jae puuttuu joistakin vanhimmista käsikirjoituksista, mutta esimerkiksi kirkkoisä Irenaeus ja Cyprianus lainaavat sitä.

Alkukristillisyydessä ei ketään aikuista kastettu, ellei hän henkilökohtaisesti tunnustanut uskoaan Jeesukseen Kristukseen." (Novum 3, s.137)

Kirkkoisä Irenaeus on elänyt 100-luvulla (130/140-202 j.Kr.) ja Cyprianus vuosina 200-258 j.Kr. Tämä "puuttuva jae" on ollut siten tunnettu hyvin varhaisessa vaiheessa eikä ole syytä olettaa, ettei se olisi ollut mukana alkuperäisessä Luukkaan kirjeessä Teofilukselle. (=Apostolien teot)

Apt. 15:34: Mutta Silas katsoi parhaaksi jäädä heidän luokseen.

Apt. 24:6b: ...Ja me tahdomme tuomita hänet lakiemme mukaan

Apt. 24:7: mutta ylipäällikkö Lyysias tuli ja vei hänet suurta väkivaltaa käyttäen pois meidän käsistämme

Apt. 24:8a: ja käski hänen syyttäjänsä saapua eteesi.

Apt. 28:29: Ja kun hän oli tämän puhunut, lähtivät juutalaiset pois väitellen paljon keskenään.

1 Kor. 6:20b: ja hengessänne, jotka ovat Jumalan.

1Joh 5: (osa jakeista puuttuu, mutta laitan tähän ne kokonaan)

7 Sillä kolme todistavat taivaassa: Isä, Sana ja Pyhä Henki; ja nämä kolme ovat yhtä.

8 Ja kolme on, jotka todistavat maan päällä: Henki, vesi ja veri; ja ne kolme ovat yhtä.

Jakeiden 1Joh 5:7-8 puuttuvien osien alkuperä on kyseenalainen. Net Bible toteaa, ettei sitä ole lainkaan varhaisimmissa käsikirjoituksissa. Sanat löydetään ensi kerran 900-luvulta peräisin olevasta käsikirjoituksesta, missä ne on merkitty marginaaliin – ei itse tekstiin. Tämän

jälkeen sanat on siirretty kopioissa vähitellen tekstin lomaan ikään kuin ne olisivat olleet mukana alkuperäisessä Johanneksen kirjeessä. Ei ole kuitenkaan mitään todisteita, että näin olisi ollut. Kyse on mahdollisesti katolisen kirkon tekemästä lisäyksestä, jonka avulla on puolustettu epäraamatullista kolminaisuusoppia. Näin ei silti välttämättä ole, sillä jakeiden puuttuvat osat selittävät mainiosti sitä, mikä vastine milläkin Jumaluuden muodolla on maan päällä ja taivaassa.

Isä on maan päällä Pyhä Henki, joka todistaa Kristuksesta. (Joh 15:26-27; 16:13-16)
Sana on maan päällä vesi, joka puhdistaa seurakunnan ja kastelee kuivan maan sateella. (5Moos 32:1,2; Efe 5:26; Joh 15:3) Pyhä Henki on maan päällä veri, joka antaa elämän Kristuksen ruumiille, joka on seurakunta. (Efe 1:22,23; 2:10-22; Kol 1:18; 1Kor 12:3-31)

Niin kuin ruumis ilman juoksevaa verta on kuollut, on seurakuntakin ilman Pyhää Henkeä kuollut. Mitä taas Jumalan kolminaisuuteen tulee, niin hän loi ihmisen omaksi kuvakseen. Ihmisessä on henki, sielu ja ruumis, joten ei kai ole ihme, että Jumala on myös tietyllä tapaa kolmesta osasta muodostuva kokonaisuus, jota ei voida kuitenkaan jakaa osiin ihmisten selittämällä tavalla? Jumalan sisäiset valtasuhteet ovat kuitenkin selvillä Raamatun ilmoituksessa ja ne eivät mene katolisen opin mukaan siten, että Isä, Poika ja Pyhä Henki ovat kaikki Kaikkivaltaita. Jumaluuden eri muotojen välillä on valtahierarkkia, jossa Isä on ainoa valtiasta ja Voima ja Majesteetti yli kaikkien, Poika on hänen alamaisensa, ja Pyhä Henki on molempien lähetettävissä ja kirkastaa Kristusta ja ottaa Kristuksen omasta. Henki ei kirkasta itseään eikä julista omiaan vaan ainoastaan sitä, mitä kuulee Isältä. Näin päätämme, että Henki on alamainen myös Pojalle Isän ohella. Sen kertoo jo omistussuhde eli genetiivi: Kristuksen Henki. (Matt 3:11; Luuk 11:7-11; Joh 14:14-28; 15:26-27; 16:13-16; 17:3; Apt 1:4-8; 1Kor 8:6; Efe 4:6; 1Tim 6:13-16; Jda 1:24-25; Room 8:9; 1Piet 1:11; 1Kor 15:27-28.)

Luettelo käänkösvirheistä ja korjaukset selityksineen

[Uusi Testamentti](#)

[Mat 28:19](#) , [Luuk 6:37](#) , [Luuk 17:20-21](#) , [Luuk 17:34](#) , [Apt 8:37](#) , [Room 9:21](#) , [Room 12:16](#) , [1Kor 2:6](#) , [1Kor 6:4](#) , [1Kor 11:16](#) , [1Kor 12:24](#) , [Fil 2:3](#) , [Fil 3:15](#) , [1Tes 1:6](#) , [1Tim 5:21](#) , [2Tim 2:11-13](#) , [2Tim 2:20](#) , [2Tim 3:17](#) , [Hebr 1:5](#) , [5:5](#) , 13:17 , [Jaak 5:16-17](#)

Vanha Testamentti

Olen tehnyt [erillisen tutkielman](#) sanan "sheol" eli "tuonela" esiintymisestä Raamatussa. Samalla paljastuu monia käänkösvirheitä niissä kohdissa, mitkä tarkistin tutkimuksen yhteydessä. Etenkin Jobin kirja on käännetty paikoin pahasti väärin.

[5Moos 23:2](#) , [Psa 2](#)

5Moos 23:2, "sekasikiö" vai "äpära"?

Vuoden 1933 käänöksessä lukee näin:

Älköön kukaan sekasikiö pääskö Herran seurakuntaan; älköön sellaisen jälkeläinen edes kymmenennessä polvessa pääskö Herran seurakuntaan. 5Moos 23:2

Alkutekstissä ei puhuta "sekasikiöstä" vaan "äpärästä", joka tarkoittaa "aviotonta lasta". Sanan "mamsaar" merkitys on "inestin tuloksena syntynyt lapsi, avioliiton ulkopuolinen lapsi". Se voi tarkoittaa äpäraa, sekakansaan kuuluvaa tai juutalaisen ja pakanan yhteistä lasta. Merkitys uuden liiton ihmiselle on hengellinen vertauskuva siitä, että Jumalan seurakuntaan kuuluu vain

uudestisyntymisen kautta sisälle päässeitä ihmisiä. Kahdella tiellä mutkittelijat ja kaksimieliset ihmiset eivät peri taivasten valtakuntaa. Voidakseen pelastua tulee ihmisen olla aidosti pyhä.

Uusi Testamentti

Mat 28:19

Matteuksen evankeliumi:

28:19 Menkää siis ja tehkää kaikki kansat minun opetuslapsikseni, kastamalla heitä Isän ja Pojan ja Pyhän Hengen nimeen.

Tässä on käännösvirhe ja mahdollisesti myös väärennetty alkuteksti. Opetuslapsia ei tehdä kastamalla vaan julistamalla evankeliumia. Ne kastetaan, jotka ottavat vastaan Jumalan sanan. Apt 2:41, Joh 4:1-2

Tämä jae on mukana tässä muodossa kaikissa säilyneissä käsikirjoituksissa, jotka ovat kopioiden kopioita alkuperäisestä Matteuksen evankeliumista. Meille ei ole säilynyt yhtään alkuperäistä Raamatun kirjoitusta vaan kaikki ovat kopioita. Eri kopioissa on jonkin verran eroja keskenään. Se, mikä versio on oikea, selviää parhaiten asiayhteydestä ja Raamatun kokonaisilmoituksesta. Toinen peruste oikean version löytämiseksi on se, miten jae on kirjoitettu vanhimmissa säilyneissä kopioissa. Kolmas kriteeri on se, mitä lukutapaa useimmat kopiot suosivat. Tärkein kriteeri on kuitenkin se, mikä sopii parhaiten asiayhteyteen, sillä on mahdollista, että virheelliset kopiot ovat syrjäyttäneet kokonaan aidon ja alkuperäisen ilmoituksen.

Eusebiuksen kirkkohistoriassa on lainattu tätä jaeita 21 kertaa, eikä kertaakaan tässä muodossa. Siinä sanotaan mm. näin:

”Menkää ja tehkää kaikista kansoista opetuslapsia minun nimeeni kastakaa heitä...” (Eusebiuksen kirkkohistoria III 5:2.)

On siis mahdollista, että kyseinen jae on muutettu kopiointivaiheessa, ja vain virheelliset kopiot ovat säilyneet meidän päiviimme asti. Tämä on mahdollista siitä syystä, että käsikirjoitukset ja kopiot ovat olleet katolisen kirkon hallussa vuosisatoja. Kyseinen jae on mahdollisesti muutettu em. muotoon katolisen kirkon kasteopin tai kolminaisuusopin tueksi. Tätä ei voida kuitenkaan todistaa, ellei löydy tästä poikkeavia käsikirjoituksia.

Vaikka teksti olisi ollut alkuperäisessä versiossa muodossa ”Isän ja Pojan ja Pyhän Hengen nimeen”, ja Jeesus olisi todella sanonut nuo sanat, mitä epäilen, niin opetus kasteesta ei silti tue katolista tai protestanttisten kirkkokuntien käytäntöä. Kaste suoritettiin Apostolien teoissa aina ”Jeesuksen Kristuksen nimeen” tai ”Herran Jeesuksen nimeen”, joten ”Isän ja Pojan ja Pyhän Hengen nimeen” suoritettu kaste ei ole kaste ollenkaan, koska siinä ei kasteta ketään ”Jeesuksen” nimeen. (Apt 2:38; 8:16; 10:48; 19:5.)

Jos kastekaavasta puuttuu sana ”Jeesus” (tai hepreaksi ha-Masiiah), niin kaste ei ole pätevä, eikä se ole kaste ollenkaan. Samalla kasteen suoritustapa tulee olla upottaminen, koska alkuseurakunnassa kastettiin pelkästään upottamalla, ja vain uskovaisia, ei heidän vauvojaan. (Apt 8:12, 35-40; 10:43-48; 18:5-8.)

Luu 6:37

Jeesuksen opetus Luukkaan evankeliumissa on ymmärretty väärin. Jeesus opettaa tässä kohdassa sitä, että meidän tulee antaa koko sydämeistämme anteeksi meitä vastaan rikkoneille. Matteus on tallettanut saman opetuksen samassa tilanteessa eli vuorisäärnassa parempia sanavalintoja käyttäen, ja siitä opetus tulee selvemmin ilmi.

Matteuksen evankeliumi:

6:14 Sillä jos te annatte anteeksi ihmisille heidän rikkomuksensa, niin teidän taivaallinen Isänne myös antaa teille anteeksi;

6:15 mutta jos te ette anna ihmisille anteeksi, niin ei myöskään teidän Isänne anna anteeksi teidän rikkomuksianne.

Vaikka me annamme sydämestämme anteeksi muille heidän syntinsä, niin se ei estä meitä käyttämästä seurakuntakuria ja erottamasta pyhien joukosta kurittomia, jotka eivät tahdo hylätä syntejään normaalin nuhtelumenettelyn seurauksena. (Matt 18:15-18; 1Kor 5:1-13.) Yhteydestä tulee erottaa kuitenkin vain sellaiset syntiä harjoittavat "veljet", jotka aiheuttavat erityisen paljon vahinkoa itselleen ja seurakunnalle. Erottaminen on rakkauden teko erotettua ja seurakuntaa kohtaan: erotettua kohtaan siksi, että hän huomaisi, mihin synnin teko johtaa, ellei hän tee parannusta ja hylkää syntiään (kadotus), ja seurakuntaa kohtaan siksi, että se varjeltuu syntiä tekevän aiheuttamalta vahingolta. (1Tim 1:18-20; 2Tim 2:14-17; 4:14-16.)

Uskovien on lisäksi lupa turvautua esivaltaan, jos joku rikkoo yhteiskunnan lakeja vastaan seurakunnassa. (Room 13:1-7.) Esivalta on Jumalan palvelija, ja suojelee hyviä ihmisiä pahoilta, ja tuomitsee pahat ja rankaisee heitä, jotta järjestys säilyisi yhteiskunnassa. Jos esivalta ei toimi järjestyksen valvojana ja lakeja toimeenpanevana elimenä, niin yhteiskunta joutuu anarkian valtaan, josta kaikki lainkuuliaiset ihmiset kärsivät. Vain rikolliset nauttivat siitä, että lakeja ei noudateta, eikä syyllisiä tuomita syyllisiksi rikoksiin, vaan heidän annetaan kulkea vapaana.

Korintton seurakunnassa oli tapaus, jossa vanhimmat tuomitsivat riita-asian veljien välillä. Tarkoitus ei ollut toimia välittäjänä ja sovittelijana sillä periaatteella, ettei ketään todettaisi syylliseksi, vaan kaikki olisivat syyttömiä. Vanhimmat löysivät syyllisen eli vääryyttä tehneen, ja häntä ojennettiin niin kuin tehdä tulee, eli hänet todettiin syylliseksi, ja korvausvelvolliseksi vääryyttä kärsineen hyväksi. (1Kor 6:1-8; 2Kor 7:1-13.) Tässä on malliesimerkki siitä, miten seurakunnassa tulee "tuomita oikein" veljien välillä. (Joh 7:24.)

Jeesus ei kieltänyt kaikkea tuomitsemista, kun sanoi: "Älkää tuomitko, ettei teitä tuomittaisi!". (Matt 7:1ss.) Hän kielsi vain väärän tuomitsemisen, jota fariseukset ja kirjanoppineet harjoittivat. Näillä oli itsellään monia syntejä, joista he eivät olleet tehneet parannusta, mutta he olivat siitä huolimatta tuomitsematta muita ihan vähäpätöisistä asioista syyllisiksi syntiin. Jos he olisivat hylänneet ensin omat syntinsä, niin he olisivat sitten voineet auttaa muita, ja johdattaa heidät Jumalan avulla vapautumaan synneistään. Tätä on oikea tuomitseminen. Se on pyrkimystä rauhaan kaikkien kanssa ja veljessopuun, ja sen tavoitteena on syntiä tehneen mielenmuutos eli parannus pois synnistä, ja se johtaa ikuiseen elämään. (2Kor 7:8-13.)

Matteuksen käyttämä verbi tuomitsemisen kieltävässä opetuksessa on kreikaksi "krino", ja se tarkoittaa suomeksi kaikenlaista tuomitsemista. Sitä käytetään puhuttaessa viimeisestä tuomiosta. (Joh 5:30.) Sitten sitä käytetään oikean päätöksen tekemisestä, kun arvioidaan asioita. (Luuk 7:43; 1Kor 5:4 "olen... päättänyt" eli "olen arvioinut mielessäni") Verbi voidaan kääntää suomeksi mm. seuraavilla tavoilla: "arvioida, tuomita, arvostella, erottaa, määrätä, päättää, ratkaista, vahvistaa, käydä oikeutta". (Novum 5, s. 478, sana 2603 "krino" ja Novum 2, s.113, Luuk 6:37)

Jeesus ei voi kieltää tässä kohden kaikkea tuomitsemista, koska hän kehottaa toisessa kohdassa tuomitsemaan oikein eikä näön perusteella, puolueellisesti. Joh 7:24 Myös Sananlaskujen kirjassa kehoitetaan tuomitsemaan oikein, sillä sellaiset saavat Herran mielisuosion.

Sananlaskujen kirja:

24:23 Nämäkin ovat viisaitten sanoja. Ei ole hyvä tuomitessa henkilöön katsoa.

24:24 Joka sanoo syylliselle: "Sinä olet syytön", sitä kansat kiroavat, kansakunnat sadattelevat.

24:25 Mutta jotka oikein tuomitsevat, niiden käy hyvin, ja heille tulee onnen siunaus.

Jeesus kieltää ainoastaan väärän tuomitsemisen kuten hätiköidyt tuomiot tunteiden mukaan vihan vallassa ja puolueellisuuden. Oikeamielinen tuomitseminen on Jumalan tahto meihin nähden.

Jakeen Luuk 6:37 toisen osan verbi on kreikaksi "katadikadzoo" ja suomeksi "tuomita syylliseksi". Novumin sanakirja antaa verbille myös merkityksen "tuomita", (Novum 5, s.446, sana 2318 "katadikadzo"), mutta selitysosassa verbi on käännetty sanoilla "tuomita syylliseksi". (Novum 2, s.112) Thayerin sanakirja kääntää verbin englanniksi 1) to give judgment against (one) (= antaa tuomio jotakuta vastaan), to pronounce guilty (julistaa syylliseksi) ja 2) to condemn (kirota tai tuomita kadotukseen).

Verbi "katadikadzoo" esiintyy viisi kertaa Uudessa Testamentissa ja sen merkitys on "tuomita syylliseksi". Syylliseksi tuomitseminen voi viitata viimeiseen tuomioon tai ajalliseen tuomioon.

Matteuksen evankeliumi:

[12:7](#) Mutta jos tietäisitte, mitä tämä on: 'Laupeutta minä tahdon enkä uhria', niin te ette tuomitsisi (katadikadzo) syyttömiä.

[12:37](#) Sillä sanoistasi sinut julistetaan vanhurskaaksi, ja sanoistasi sinut tuomitaan syylliseksi. (katadikadzo)

Luukkaan evankeliumi:

[6:37](#) Älkääkä tuomitko, niin ei teitäkään tuomita; älkää tuomitko syylliseksi (katadikadzoo), niin ei teitäkään syylliseksi tuomita (katadikadzoo). Antakaa anteeksi, niin teillekin anteeksi annetaan.

Jaakobin kirje:

[5:6](#) Vanhurskaan te olette tuominneet (katadikadzo) ja tappaneet; hän ei vastusta teitä.

Juutalaiset eivät tuominneet Jeesusta kadotukseen vaan syylliseksi rikoksiin, mitä hän ei ollut tehnyt. Se oli väärä ja epäoikeudenmukainen tuomio, johon mekään emme saa syyllistyä. Jos tuomitsemme veljiä, niin se on tehtävä vanhurskaudessa ja oikein.

Jumalatonta on lupa varoittaa ja nuhdella kurittomia, sillä näin toimien voimme palauttaa eksyneitä takaisin suoralle tielle. (Jaak 5:19-20; Apt 8:20-24.) Oikea tuomitseminen on siten rakkauden teko, mutta väärä tuomitseminen ja oikean tuomitsemisen kieltäminen ovat syntiä Raamatun opetuksessa.

Jeesuksen opetusta on käytetty yleisesti kieltämään kaikenlainen tuomitseminen ja varsinkin toisen hengellisen tilan arviointi. Jumala ei kuitenkaan kiellä arvioitsemasta toisen ihmisen hengellistä tilaa vaan päinvastoin kehottaa siihen monessa eri kohtaa Raamatussa. Johannes Kastaja tuomitsi fariseusten hengellisen tilan, samoin tekivät Jeesus, Pietari ja Paavali sekä monet muut henkilöt Raamatun lehdillä. Matt 3:1-11, 7:14-20, 23:13-33, Joh 8:44, Apt 5:1-11, 8:17-24, 13:6-12, 2Kor 11:5-15, Gal 2:4, Fil 3:1, 1Tim 1:18-20, 2Tim 2:16-18, 4:14

Jumalatonta on lupa varoittaa hänen jumalattomuudestaan. Hes 3:17-21 Se olisi mahdotonta, ellei ensin "tuomittaisi" sitä jumalatonta sydämen arvioissa hengellisen tilan perusteella jumalattomaksi. Monta kertaa käy niin, ettemme tunne Hengen yhteyttä niiden kanssa, jotka vaeltavat väärässä hengessä. Efe 4:1-4 Tässä kohden on oltava kuitenkin varuillaan, sillä myös opetuslapset toimivat välillä väärän hengen vaikutuksesta. Jeesus sanoi heille: "te ette tiedä, mistä hengestä olette" ja Pietaria hän torui ankarasti: "Mene pois minun edestäni, saatana; sinä olet minulle pahennukseksi, sillä sinä et ajattele sitä, mikä on Jumalan, vaan sitä, mikä on ihmisten." Luu 9:55b), Matt 16:23

Jos toisen hengellisen tilan arviointi olisi syntiä, niin Jeesuskin olisi tehnyt syntiä yhdessä apostolien kanssa. Kyse toisen hengellisen tilan arvioimisesta ei ole kuitenkaan synnin tekemisestä vaan rakkaudesta. Meidän tulee valvoa toinen toistamme, ettei kukaan synnin peittämänä paatuisi ja joutuisi eroon elävästä Jumalasta. Hebr 3:12-15 Tottelemattomia tulee nuhdella ja kurittaa, niin kuin Paavali ohjeen seurakunnan vanhimille antoi. 1Tess 5:14, 1Tim 5:20

Saammeko sanoa toiselle, että hän joutuu varmasti kadotukseen? Toista on lupa varoittaa, ettei hän kadotukseen joutuisi. (Apt 8:20-24.) Sitä en lähde kuitenkaan sanomaan, että olisi hyvä väittää jonkun kohdalla, ettei parannukseen ole enää mahdollisuutta. Ehkä joku henkiä erottava ja Jumalan ääntä kuuleva voi tällaisenkin tuomion sanan Herran vaikutuksesta sanoa, mutta itselläni ei ole siihen kovin suurta hinkua. (1Joh 5:15-17; 2Tim 4:14-16; Hebr 6:4-6; 25-31.)

Minulla on pitempi opetus kadotustuomion lausumisesta artikkelissä "[Älkää tuomitko! Kadotustuomiota älkää lausuko!](#)" .

Luu 17:20-21

Otan mukaan tämän kohdan, vaikka virhettä ei ole vuoden 1938 käännöksessä vaan Bibliassa ja vuoden 1992 käännöksessä. Niissä sanotaan, että Jumalan valtakunta on "teidän keskellänne", mikä on virheellinen käännös. Oikea käännös on: "Jumalan valtakunta on teidän sisällänne". Jeesuksen sanat tarkoittavat sitä, että Jumalan valtakunta on ihmisen sydämessä ja hänen hengessään. Meidän henkemme on yhtynyt Herran Henkeen ja olemme yksi Henki hänen kanssansa. 1Kor 6:16

Jakeet kuuluvat tarkemmin käännettynä näin:

"Ja fariseukset kysyivät häneltä: "Milloin Jumalan valtakunta tulee?" Jeesus vastasi ja sanoi heille: "Jumalan valtakunta ei tule silmin nähtävällä tavalla eivätkä he sano: "Katso täällä!" tai "Katso tuolla!" Sillä katso: Jumalan valtakunta on teidän sisällänne." Luuk 17:20-21

Blue Letter Biblen ja Novumin avulla on mahdollista selvittää sanojen perusteella, mitä Jeesus opettaa Jumalan valtakunnasta, joka on sisäisesti meissä ja myös itsestään, kun hän on meissä tai meidän keskellämme. Useimmat englanninkieliset käännökset ovat joko muotoa

"For indeed, the kingdom of God **is within you.**" (= teissä; teidän sisällänne)

tai

"for behold, the kingdom of God **is in the midst of you.**" (teidän keskellänne; joukossanne)

Kreikan kielessä tässä on käytetty sanoja "basileia tu theu **entos** hymon estin". (Novum 2, s. 300) Sana "entos" on käännetty englanniksi aina sanalla "within" ja se esiintyy kaksi kertaa Uudessa Testamentissa. "Entos" voidaan kääntää englanniksi

1) within, inside

a) within you i.e. in the midst of you

b) within you i.e. your soul

Eli se tarkoittaa "teidän keskellänne; joukossanne" tai "sielussanne; sisimmässänne; sisäisesti

teissä".

Katsotaan vielä tämä toinen kohta, jossa Jeesus sanoo, että hän on oleva opetuslasten keskellä:

Matteuksen evankeliumi:

18:20 Sillä missä kaksi tahi kolme on kokoontunut minun nimeeni, siinä minä olen heidän keskellensä."

King James Version kääntää sen näin:

"For where two or three are gathered together in my name, there am I **in the midst of them.**"

Kreikaksi in the midst of on "mesos", joka tarkoittaa englanniksi

1) middle

2) the midst

3) in the midst of, amongst

Sana esiintyy 61 kertaa ja on käännetty KJV:ssa seuraavalla tavalla:

- midst 41, among 6, from among + 1537 5, midnight + 3571 2, misc 5; 61

Näyttäisi siltä, että sana "mesos" kuvaa enemmän sitä, että jokin on meidän keskellämme tai joukossamme kuin sana "entos", joka tarkoittaa ihmisen sisintä ja sielua, jopa sydäntä. "Basileia" (Luuk.17:20-21) tarkoittaa Jumalan valtakuntaa tai kuninkuutta. Kun Jeesus on sydämessämme, niin hän on siellä Herra ja Kuningas: Jumalan valtakunta on silloin sisäisesti meissä.

Jumalan valtakunta ei ole tätä luomakuntaa, näkyväistä maailmankaikkeutta, vaan se on näkymätön todellisuus, joka voidaan ikään kuin nähdä uskon kautta. Jumalan valtakunta on myös maan päällä, uskovaisten sydämissä, mutta täydellisessä muodossaan se on erossa tästä turmeluksen tilassa olevasta luomakunnasta, taivaissa, näkymättömässä Hengen maailmassa.

Meidät on asetettu jo nyt taivaallisiin Kristuksessa, eli meidän sydämemme on taivaallisissa, Kristuksen luona. Me voimme saada Hengen välityksellä ilmoitusta toisesta ulottuvuudesta, taivaasta, ja voimme julistaa evankeliumia taivaasta lähetetyssä Pyhässä Hengessä.

On syytä huomata, ettei taivasten valtakunta ole tätä luomakuntaa vaan se on yliluonnollinen Hengen maailma, jossa ei ole mitään syntiä eikä kirousta, turmelusta. Paavali sanoi tätä taivasten valtakuntaa kolmanneksi taivaaksi ja Jeesus sanoi sitä paratiisiksi kärsiessään ristillä. Me odotamme vielä Jumalan valtakunnan tulemistä maan päälle koko kirkkaudessaan, ja rukoille sitä tapahtuvaksi Isä meidän rukouksessa. (Matt 6:9ss.)

Luuk 17:34

Tämä jae on käännetty virheellisesti suomenkieliseen Raamattuun ja sillä on puolustettu mm. sitä, että homoseksuaalit voivat pelastua, kun heidän suhteensa perustuu keskinäiseen rakkauteen ja uskollisuuteen. Homoseksuaalisuus on kuitenkin syntiä, joka johtaa harjoittajansa ja mieleltään homot ikuisen kadotukseen riippumatta siitä, harjoitetaanko homoutta irtosuhteina, kaupallisessa tarkoituksessa, väkivaltaa tehden vai uskollisessa parisuhteessa. Homoseksuaalisuus on luonnonvastainen ja luomisjärjestyksen vastainen tapa syyttä kiimoissaan samaa sukupuolta olevaan henkilöön ja yhtyä häneen. Room 1:17-28

Alkutekstissä ei ole lainkaan sanaa mies vaan siinä puhutaan kahdesta "ihmisestä", jotka makaavat yhdellä sängyllä: toinen otetaan ja toinen jätetään. Kreikankielessä ei ole lainkaan substantiivia "ihminen", "mies" tai "nainen" vaan siinä on pelkkä lukusana "kaksi". Näin ollen Jeesuksen sanat tarkoittavat avioparia, joista toinen jätetään ja toinen otetaan ylös pilviin Herran tulemuksessa. 1Tess 4:13-17 Aviopuolison usko ei pelasta uskosta osatonta ja jumalatonta aviopuolisoa eikä myöskään hänen lapsiaan. Jokaisen on uskottava henkilökohtaisesti Jeesukseen Kristukseen voidakseen saada synnit anteeksi ja pelastua uskon kautta hänen nimeensä.

Ja kuuluu oikein käännettynä näin:

"Minä sanon teille: sinä yönä on kaksi yhdellä vuoteella. Yksi otetaan ja toinen jätetään." Luuk 17:34

Apt 8:37

Filippus sanoi hoviherralle, että **jos tämä uskoi koko sydämestään, niin hänet oli lupa kastaa**. Apt 8:37 Sydämen usko oli siis edellytys kasteen ottamiselle: jos se puuttui, niin ketään ei ollut lupa kastaa. Tämä jae puuttuu vuoden 1938 käännöksessä, mutta on mukana monissa alkuteksteissä ja käännöksissä. Jae puuttuu joistakin vanhimmista käsikirjoituksista, mutta se tunnettiin jo hyvin varhain ja sisältyy moniin muihin käsikirjoituksiin. Jakeen aitoutta ei ole syytä epäillä, sillä se sopii täydellisesti asiayhteyteen ja siinä Filippus vastaa hoviherran kysymykseen, "Mikä estää kastamasta minua?" Jos jae jätetään pois, niin silloin jää myös vastaus tähän kysymykseen pois ja kerronta on katkonainen hypäten asioissa eteenpäin vailla vastausta kasteopin kannalta tärkeään kysymykseen.

Jae oli tunnettu kirkkoisien aikana. Esimerkiksi Irenaeus ja Cyprianus lainaavat sitä. Irenaeus eli noin vuosina 130 – 202 ja Cyprianus noin vuosina 200 - 258.

Uuden Testamentin selitysteos Novum kääntää jakeen sana sanalta näin:

Apt 8:37. Ja sanoi Filippus: Jos uskot koko sydämestäsi, **on lupa**. Ja vastaten sanoi: Uskon Pojan Jumalan olevan Jeesuksen Kristuksen.

Raamatun opetuksen mukaan ihminen uskoo ennen kastetta ja on pelastunut uskon perusteella ennen kastetta. Usko on edellytys kasteen ottamiselle, se ei seuraa kastetta.

Apostolien teot:

8:35 Niin Filippus avasi suunsa ja lähtien tästä kirjoituksesta julisti hänelle evankeliumia Jeesuksesta.

8:36 Ja kulkiessaan tietä he tulivat veden ääreen; ja hoviherra sanoi: "Katso, tässä on vettä. Mikä estää kastamasta minua?"

8:37 **Niin Filippus sanoi: "Jos uskot koko sydämestäsi, niin on lupa." Hän vastasi ja sanoi: "Minä uskon, että Jeesus Kristus on Jumalan Poika."**

8:38 Ja hän käski pysäyttää vaunut, ja he astuivat kumpikin veteen, sekä Filippus että hoviherra, ja Filippus kastoi hänet.

8:39 Ja kun he olivat astuneet ylös vedestä, tempasi Herran Henki Filippuksen pois, eikä hoviherra häntä enää nähnyt. Ja hän jatkoi matkaansa iloitien.

Filippus julisti hoviherralle evankeliumia Jeesuksesta Kristuksesta. Kun hoviherra uskoi kuulemansa sanan, pyysi hän päästä kasteelle. Filippus asetti kastamiselle ehdon: jos hoviherra uskoi sydämestään, että Jeesus on Kristus, Jumalan Poika, niin hän kastaa hänet. Muita ei ole **lupa kastaa** kuin niitä, jotka uskovat sydämessään Herraan. Kreikankielessä on tässä kohden käytetty sanaa "eksestin", joka tarkoittaa "lain mukaan on lupa", "on luvallista" ja "on laillista". Sanaa on käytetty mm. jakeissa Matt.12:2, 19:3 ja Apt.21:37. Sanan merkitys

on aina "on lupa tehdä jotakin". Sana esiintyy Uudessa Testamentissa 32 kertaa ja on käännetty King James Versioniin 29 kertaa sanoilla "it is lawful" eli "on laillista" tai "lain mukaan on lupa".

Hoviherra tunnusti suullaan Jeesuksen Herraksi Kristukseksi ja ylösnousseeksi Jumalan Pojaksi. Hänellä oli sydämen usko ja suun tunnustuksella hän pelastui. Room.10:9-13 Niinpä ei ollut mitään estettä olla kastamatta hoviherraa. Tämä on yhtäpitävä kaiken muun Raamatun opetuksen kanssa vesikasteesta. Se suoritetaan pelastuneelle uskovaiselle, ei jumalattomalle ja uskosta osattomalle.

Room 9:21

"Vai eikö savenvalajalla ole valta tehdä samasta savensa seoksesta toinen astia jaloa, toinen halpaa käyttöä varten?" Room 9:21

Tässä on kreikankielessä käytetty sanaa "aatiimiä" (atimia), joka on suomeksi "häpeä". Seurakunnassa ei ole siis eriarvoisia astioita, toiset halpaa ja toiset kallista käyttöä varten, vaan ne tuottavat kunniaa isännälleen, jotka elävät vanhurskaasti, ja syntiä tekevät tuottavat häpeää isännälleen ja itselleen.

Room 12:16

Roomalaiskirje:

12:16 Olkaa keskenänne yksimieliset. Älkää korkeita mielitelkö, vaan **tyytykää alhaisiin oloihin**. Älkää olko viisaita omasta mielestänne.

Tässä ei ilmeisesti neuvota tyytymään alhaisiin oloihin vaan kehoitetaan "seurustelemaan nöyrien (alhaisten) kanssa". New King James Version kuuluu näin:

"Be of the same mind toward one another. Do not set your mind on high things, but associate with the humble. Do not be wise in your own opinion." NKJV

Apostolien aikana ei ollut tapana, että ylimystö seurusteli rahvaan kanssa. Siitä syystä tämä neuvo on ollut hyödyllinen ja tarpeellinen. Sanatarkka suomennos voisi olla tämän näköinen:

"Ajatelkaa keskenänne samaa. Älkää ajatelko ylpeiden tavoin vaan sopeutukaa vaatimattomien oloihin. Älkää olko viisaita omasta mielestänne." Roo 12:16

Paavali neuvoo tässä kohden kristittyjä olemaan nöyriä ja sopeutumaan köyhien oloihin, kun heidän kanssaan seurustellaan. Seurakunnassa oli ylimyksiä ja tavallista rahvasta. Tällainen neuvo oli tarpeen, jotta syntiä ei tehtäisi: halveksittaisi köyhiä ja pidettäisi rikkaiden puolia. Jaakob antoi samanlaisen neuvon omassa kirjeessään. Jaa 2:1-9

Tätä kohtaa on käytetty väärin tukemaan ajatusta, jonka mukaan uskovaisten tulisi tavoitella alhaisia oloja, kurjuutta ja köyhyyttä. Paavali ei tuominnut rikkaita sen vuoksi, että heillä oli paljon omaisuutta.

Omaisuuksien omistaminen ei ole syntiä. Syntiä on itsekkyyks, jos ei auteta lähimmäistä ja osoiteta rakkautta heitä kohtaan. Jos joku on rikas, niin antakoon paljon almuja ja auttakoon vähäosaisia. Seurakunnan tehtävän tulisi muutenkin olla pitää huoli omista köyhistään.

Nykyinen sosiaaliturvajärjestelmä auttaa paljon toimeentulossa, mutta ei kaikkien kohdalla ole riittävä toimeentulon turvaamiseksi. Tästä syystä seurakuntien tulisi järjestää köyhien avustaminen ja tehdä luettelot, jotka avunannon piiriin kuuluvat. Nuhteettomasti vaeltavat tulee olla etusijalla ja sitten vasta auttaa synnissä ryypeviä alkoholisteja ja narkomaaneja, jos heitä käy seurakunnan tilaisuuksissa. 1Tim 5:3-6:21 Koko tuo pitkä pätkä, mihin viittaaan

kertoo tästä pyhien avustamistoimesta ja seurakunnan suhtautumisesta rikkaisiin ja rikkaiden suhtautumisesta köyhiin seurakunnan jäseniin.

1Kor 2:6, Fil 3:15, "täydellinen vai täysi-ikäinen?"

Paavali kirjoittaa kirjeessään filippiiläisille, ettei hän ole täydellinen vaan rientää sitä kohden. Fil 3:12-17

"Ei niin, että jo olisin sen saavuttanut tai että jo olisin tullut täydelliseksi, vaan minä riennän sitä kohti, että minä sen omakseni voittaisin, koskapa Kristus Jeesus on voittanut minut." Fil 3:12

Tässä kohden on käytetty kreikankielen verbiä "teleioo", joka tarkoittaa suomeksi

1. täyttää, päättää, täytyä, toteutua tai
2. tehdä täydelliseksi; pass. tulla täydelliseksi.

Samakantainen adjektiivi on kreikaksi "teleios". Se tarkoittaa Strongin sanakirjan mukaan "täydellistä" tai "täysi-ikäistä". Sana on käännetty suomenkielisessä Raamatussa sanoilla "täysi-ikäinen" tai "täyteen ikään" kolmessa kohdassa. 1Kor 14:20, Efe 4:13, Heb 5:14 Sana tulee kääntää samalla tavalla joka kerta, kun puhutaan uskovaisesta ihmisestä tai ihmisestä yleensä ja viitataan sillä täydelliseen vaellukseen tai täysin puhtaaseen mieleen.

Ihminen ei ole täydellinen ja vanhurskas Jumalan silmissä vaan vajavainen ja syntinen. Job 4:17-21 Me olemme täydelliset ainoastaan Kristuksen ruumiin ja veren uhrin kautta, kun uskomme häneen. Heb 10:14 Meidät on puettu siihen vanhurskauteen, mikä saadaan Kristuksen uskon kautta ja se on Jumalan lahjaa. Fil 3:8-9, Efe 2:8-9 Ihminen ei tule Jumalan edessä vanhurskaaksi omien tekojensa kautta eikä itsensä kautta, sillä armosta me olemme pelastetut, sen lunastuksen kautta, mikä meillä on Kristuksen veressä. Rom 3:19-28

Ihmisen vajavaisuutta ja heikkoutta ei saa käyttää kuitenkaan puolusteluna sille, että uskovainen elää synnissä ja himojensa vallassa. 2Kor 12:19-13:5, Rom 6:1-23 Raamatun selvä opetus on se, että Jumalan armo kasvattaa meitä pois päin synnistä. Tit 2:11-14 Me emme elä synnissä, vaikka voimme langeta siihen. 1Joh 1:6-2:2, 5:16-21, Gal 2:11-14, Jaa 5:14-16, Kol 3:13 Jumalan tahto meihin nähden on kuitenkin se, ettemme lankea. 1Kor 10:13, 2Pit 1:10-11 Syntiin lankeaminen on eri asia kuin jatkuva synnissä rypeminen ja tahallinen tottelemattomuus Jumalaa vastaan. Jälkimmäisestä on säädetty rangaistuksena iankaikkinen kadotus, mutta yksittäisistä lankeemuksista ja Jumalan kansan tahattomista synneistä ei Jumala uskovaisia tuomitse. Heb 9:7, 10:25-31

Jumala nostaa uskovaisen ylös vanhurskaaseen vaellukseen niin usein kuin hän lankeaa, jos vain pysymme Kristuksessa ja uskomme häneen. Mka 7:8, Snl 24:16, Joh 15:1-8, Kol 1:21-23 Jeesus on uskovien vapahtaja ja syntiemme sovitus: kun tunnustamme syntimme, antaa hän ne anteeksi. 1Joh 1:6-2:2 Syntien anteeksisaamisen edellytys on kuitenkin aito katumus ja halu hyljätä synnit. Snl 28:13, Luu 17:1-5, Mat 21:31-32, Apt 3:19,26

Kun ilmaisemme tahtomme elää pyhää elämää Jumalan pelossa ja vaeltaa vanhurskaasti, niin Jumala vahvistaa päätöstämme ja antaa voimaa pyhään vaellukseen. Hän tekee meidät kykeneviksi uuden liiton palvelusta varten. 2Kor 3:1-6,17-18 Jatkuva mielenmuutos pois synnistä on uskovaisen hyvä osa, niin että me pelastumme jumalallisen luonnon kautta siitä turmeluksesta, mikä maailmassa himojen tähden vallitsee. 2Pit 1:4, Apt 11:18 Jumalalla on antaa kansalleen paljon syntien anteeksiantamusta ja mielenmuutosta. Apt 5:29-32 Me emme pelastu omasta voimasta vaan Jumalan voimasta, kun pysymme hengen pyhityksessä ja uskossa. 1Pit 1:5, 1Tim 2:15, 1Tes 4:1-12

Uskovainen ei ole täydellinen pyhityksen suhteen: me olemme vielä matkalla täydellisyyttä kohden. Pyhitys tarkoittaa erottautumista tämän maailman tottelemattomuuden hengestä ja

synnistä. Paavalin neuvo on puhdistautua kaikesta lihan ja hengen saastutuksesta sekä saattaa pyhitys *täydelliseksi* Jumalan pelossa. 2Kor 7:1 Tässä Paavali käyttää kreikankielen verbiä "epiteleo", mikä on suomeksi "lopettaa, saattaa päätökseen tai täyttää". Keino "pyhyyden täydellistämiseen Jumalan edessä" – niin kuin kyseinen jae tulisi suomentaa – on saastaisesta erottautuminen, minkä Paavali kertoo edellisessä luvussa. 2Kor 6:14-18

Synnistä on sanouduttava irti kokonaan ja revittävä väärät istutukset juuriaan myöten pois sydämeistä. Mat 15:13, 2Pit 2:1ss., Heb 12:1ss. Kaksimielinen mies ei pelastu, koska hän rakastaa syntiä enemmän kuin Jeesusta. Snl 28:18, Jaa 1:8, 4:8, Joh 3:16-21 Jumala muistuttaa meitä pyhän vaelluksen vaatimuksesta tuon tuostakin Raamatun lehdillä. 1Pit 1:13-16 Ihminen voi pettää itseään ja lähimmäistään tekeytymällä hurskaaksi, mutta Jumalalta ei kukaan voi syntejään salata. Sen tähden sanotaan näin: "Jumala tuntee omansa!" ja "Luopukoon vääryydestä jokainen, joka Herran nimeä mainitsee!" 2Tim 2:19

Sana "teleios" eli "täydellinen" tai "täysi-ikäinen" tulee kääntää sanalla "täysi-ikäinen" seuraavissa kohdissa, jotta Jumalan sanan opetus pysyy ristiriidattomana. On nimittäin mahdotonta, että Paavali kirjoittaisi hetkeä aiemmin, ettei hän ole täydellinen, mutta heti perään, että hän kuitenkin on täydellinen. Tässä kohden on kyse väärästä käännöksestä, mitä on käytetty vahingollisen menestysteologisen harhaopin tukemiseksi. He eivät näe oman lihansa saastaisuutta ja synnin orjuutta, mihin ovat langenneet: ylpeyteen, itsekkyyteen, oman kunnian tavoitteluun, ahneuteen, rahanhimoon, riistoon, valheisiin, itsepetokseen, teeskentelyyn, lahkolaisuuteen ja muiden kristittyjen halpana pitämiseen. Toivottavasti heidänkin joukostaan löytyy aidosti pyhiä ja valittuja, jotka rohkenevat tunnustaa erheensä ja ojentautua totuuden sanan mukaiseen elämään syntinsä tunnustaen ja hyljäten.

"Kuitenkin me puhumme viisautta täysi-ikäisten seurassa, mutta emme tämän maailman viisautta emmekä tämän maailman valtiasten, jotka kukistuvat," 1Kor 2:6

"Veljet, älkää olko lapsia ymmärrykseltänne, vaan pahuudessa olkaa lapsia; mutta ymmärrykseltä olkaa täysi-ikäisiä." 1Kor 14:20

"kunnes pääsemme yhteyteen uskossa ja Jumalan Pojan täydessä tuntemisessa, kasvamme täysi-ikäisiksi, Kristuksen täyteen täyden iän määrään" Efe 4:13 (käänsin hieman sanatarkemmin tämän jakeen kuin vuoden 1938 käännös)

Olkoon siis meillä, niin monta kuin meitä on täysi-ikäistä, tämä mieli; ja jos teillä jossakin kohden on toinen mieli, niin Jumala on siinäkin teille ilmoittava, kuinka asia on. Fil 3:15

mutta vahva ruoka on täysi-ikäisiä varten, niitä varten, joiden aistit tottumuksesta ovat harjaantuneet erottamaan hyvän pahasta. Heb 5:14

1Kor 6:4

"Jos teillä siis on maallisia asioita ratkaistavina, nekö te asetatte tuomareiksi, jotka ovat halveksittuja seurakunnassa?" 1Kor 6:4.

Tästä kohdasta voisi luulla, että seurakunnassa osa jäsenistä on halveksittuja ja osa ei ole halveksittuja. Kreikankielen verbi "eksutheneoo" tarkoittaa tässä kohdassa "vähiten arvossa pidettyä", ja siten se on käännetty monissa arvostetuissa englanninkielisissä käännöksissä. Asiayhteydestä (1Kor 6:1-8.) näemme vielä sen, että nämä "vähiten arvossa pidetyt" eivät olleet seurakunnan jäseniä vaan maailman oikeusistuinten tuomareita (Rooman vallan alaisuudessa toimineen oikeusistuimen tuomareita). Koska heiltä puuttui Pyhä Henki, niin he eivät olleet yhtä arvostettuja seurakuntalaisten silmissä kuin seurakunnan vanhimmat veljet, joita Jumala neuvoi tekemään oikeita tuomioita riita-asioissa. (vrt. Joh 7:24.) Tässä on hyvä huomata vielä se, että "tuomareina" toimineet eivät pyrkineet ainoastaan löytämään sopua

riitapuolten välille sillä periaatteella, ettei ketään tuomittaisi "syylliseksi", vaan he nimenomaan löysivät syyllisen, ja saivat aikaan hänen katumuksensa, ja sitä kautta sovun. (2Kor 7:13.) Kun riitakysymyksiä käsitellään seurakunnassa, ja luotettavia veljiä valitaan "sovittelijoiksi" ja "välittäjiksi" riitapuolten välille, niin he tutkivat asian tarkoin, ja löytävät syylliset, ja harjoittavat oikeutta sen mukaan, eikä se ole väärämielistä "tuomarina" toimimista ja "syyttäjänä" olemista, niin kuin jotkut ovat väärin tätä asiaa ymmärtäneet. Ja "sovittelijan" ja "välittäjän" roolista voidaan käyttää nimeä "tuomari", ja sellaista nimeä seurakunta alussa heistä käytti, ja yhä vielä käyttää esim. kreikan- ja englanninkielisissä seurakunnissa. Siellä ei synny riitaa ja väärin ymmärrystä, kun joku sanoo toimineensa "tuomarina" ja "tuominneensa" veljien välillä jonkin riita-asian, mutta sielulliset vääntävät vinoon tätä opetusta Suomessa, ja tuomitsevat sitten lihallisen mielensä mukaan väärin "tuomareina" toimineita veljiään. Jumala antakoon sen heille anteeksi, sillä kasvamattomuuttaan ja ymmärtämättömyyttään he ovat sen tehneet, niin kuin muutkin synnit, joita heillä vielä paljon on. Sokea ei näe omia syntejään, mutta on kärkkäästi arvostelemassa ja tuomitsemassa muita asioista, jotka eivät edes syntiä ole.

1Kor 11:16

Petri Paavola on käsitellyt kotisivullaan tätä käännösvirhettä artikkelissa "Jumalallinen järjestys". <http://www.kotipetripaavola.com/Jumalallinen%20jarjestys> Lainaan hänen opetustaan tähän:

"Mutta jos joku haluaa väittää (filoneikos) vastaan, niin tietäköön, että meillä ei ole sellaista tapaa eikä Jumalan seurakunnilla. 1Kor.11:16

Tässä kohdassa on käynyt kääntäjille (33/38) pieni (inhimillinen) kömmähdys. Alkutekstin mukaan kohta kuuluu näin: "Mutta jos joku näyttää olevan riidanhaluinen, ei meillä eikä Jumalan seurakunnalla ole sellaista tapaa." Vanha Biblia ja Aapeli Saarisalo kääntävät tämän jakeen oikein. Paavali opetti ettei Jumalan sanasta saa riidellä. Riitelemisen ei kuulu seurakunta elämään, asiat tulee tutkia rauhallisesti ja perusteellisesti ja sitä kautta löytyy ykseys asioihin. Olemme eri vaiheissa uskon elämässämme aina ei heti löydy opillista ykseyttä. Tärkeintä on kuitenkin pyrkiminen eteenpäin samalla uskon tiellä.

Olkoon siis meillä, niin monta kuin meitä on täydellistä, tämä mieli; ja jos teillä jossakin kohden on toinen mieli, niin Jumala on siinäkin teille ilmoittava, kuinka asia on, Fil 3:15."

1Kor 12:24

"... mutta ne, joita emme häpeä, eivät sitä tarvitse. Mutta Jumala on liittänyt ruumiin yhteen niin, että antoi halvempiarvoiselle suuremman kunnian,"

Tässä ei ole kyse "halvempiarvoisesta" vaan "puutteenalaisesta". Kreikankielessä on tässä käytetty verbiä "hystereo", joka on suomeksi tässä kohdassa "olla puutteessa, kärsiä puutetta". Jumala on asettanut puutteenalaiset eli köyhät suurempaan arvoon kuin ne, joilla on paljon maallista omaisuutta ja ihmimillistä viisautta. Nämä puutteenalaiset ovat tärkeämpiä kuin rikkaat, koska voimme osoittaa käytännön rakkautta heitä kohtaan, jotka niin paljon sitä tarvitsevat. Rikkaat eivät tarvitse mitään, joten heitä on vaikeaa rakastaa käytännössä.

Tässä on lisäksi sana "timee", joka on suomeksi "arvo, hinta", eikä "kunnia", niin kuin on suomennettu. Joissakin kohdissa sana "kunnia" on oikea käännös, mutta tässä kohdassa viitataan siihen, että "puutetta kärsivät" ovat arvokkaampia seurakunnalle kuin ne, joilla on jo kaikkea. "Puutetta kärsivä" on myös "opetuksesta osaton" tai "oppimaton", joka tarvitsee terveen sanan opetuksen kautta ohjausta ja neuvoja, jotta kasvaa tervettä kasvua Kristuksessa kohti Kristuksen täysi-ikäisyyttä yhdessä muiden uskovien kanssa.

Fil 2:3

Tämä jae johtaa helposti väärin ymmärtämiseen, kun sitä lainataan asiayhteydestä irrallisena ja huonon käännökseen mukaan, jossa sanotaan, että meidän tulee pitää toista parempana kuin itseämme. Paavali ei tarkoita tällä opetuksella mitään sellaista, että meidän tulisi alkaa vertailla itseämme muihin moraalisiin tai muiden kykyjen perusteella, kuka meistä on paras, ja kuka huonoin. Paavali opettaa tässä palvelijan sydämen laatua, ja ottaa esikuvaksemme Kristuksen, joka tuli palvelemaan, eikä palveltavaksi, vaikka hän on Herra. Samalla tavalla meidänkin tulee suhtautua lähimmäisiin, olla lapiaat ja armahtavaiset, rakastaa ja kunnioittaa toinen toistamme, ja palvella muita, niin että asetamme muut itsemme yläpuolella ja etusijalle, ja luovumme tarvittaessa omastamme toisten hyväksi. Tämä on Paavalin opetus ja se tulee selvästi ilmi asiayhteydestä, ja kun jae käännetään tarkasti oikein.

”Jos siis on jotakin kehotusta Kristuksessa, rakkauden lohdutusta, Hengen yhteyttä, sydämellisyyttä tai laupeutta, niin tehkää minun iloni täydelliseksi. Ajatelkaa samoin ja saman rakkauden omistaen olkaa yhtä mieltä keskenänne, ajatelkaa yhdenmukaisesti. Älkää tehkö mitään itsekkyydestä tai turhasta kunnian pyynnöstä vaan olkaa nöyrät ja pitäkää toista tärkeämpänä kuin mitä itse olette. Älkää katsoko vain omaa parastanne vaan myös toisten parasta. Ajatelkaa, ettei myöskään Jeesus Kristus pitänyt saaliinaan olla Jumalan kaltainen, vaan hän tyhjensi itsensä ja otti orjan hahmon. Hän tuli ihmisen kaltaiseksi ja häntä pidettiin olemukseltaan ihmisenä. Hän nöyryytti itsensä ja oli kuuliainen hamaan kuolemaansa, ristinkuolemaan, saakka. Siksi myös Jumala hänet korotti antaen hänelle nimen muita korkeamman, niin että jokaisen polven pitää notkistuman Jeesuksen nimessä, olkoonpa sitten taivaassa, maan päällä tai maan alla, ja tunnustaa Isän Jumalan kunniaksi, että Jeesus Kristus on Herra.” Fil 2:1-11

Uskovien tulee asettaa muut ihmiset itsensä edelle, eikä ajatella vain omaa parastaan. (1Kor 10:24; vrt. Fil 2:4.) Meidät on kutsuttu palvelemaan muita, eikä hallitsemaan heitä herroina, ja tässä Kristus on esikuvamme. (Fil 2:1-8; vrt. Matt 20:24-28; 23:8-12.) ”On autuaampi antaa kuin ottaa”. (Apt 20:35.) Paavali korosti filippiiläisille palvelijan asennetta ja luontoa, mutta ei kehottanut meitä vertailemaan itseämme muihin moraalisiin tai muiden ominaisuuksien mukaan, niin kuin jotkut väärin ovat opetuksen ymmärtäneet kyseisestä kohdasta.

Meidän tulee olla nöyriä ja toimia muiden parhaaksi. Me emme saa toimia itsekkäästi ja omaa kunniaa etsien, vaan meidän tulee etsiä lähettäjämme eli Jeesuksen kunniaa. (Joh 7:18.) Meidän tulee olla laupiaita ja rakastaa lähimmäisiämme, ja osoittaa kunnioitusta toisia kohtaan. Tätä kaikkea Paavali opetuksellaan tarkoittaa, mutta hän ei sanallakaan kehota asettamaan ihmisiä eri asemaan tai eri arvoon sen perusteella, miten hyviä tai huonoja he ovat moraalisen kannalta.

Pelastuksen suhteen olemme kaikki samalla viivalla, eli syntiä tehnyt on Jumalan kirkkautta vailla, ja mitä uuden luomuksen hengellisyyteen ja moraaliseen paremmuuteen suhteessa vanhaan ihmiseen tulee, niin siihen Paavali ei tässä kehota meitä katsettamme kiinnittämään. Meille on selviö, että vanha ihminen on huonompi moraalisen kannalta kuin uusi luomus, ja meidän tulee kasvaa uuden luomuksen mukaisessa elämässä ja ajatustavassa, ja silloin elämme niin kuin Kristus, ja hän on esikuvamme kaikessa.

Uskovainen ei ole itsessään sen parempi kuin jumalaton. Kaikki ovat samalla viivalla pelastuksen suhteen. Meillä on kuitenkin se ero jumalattomaan, että Kristus asuu meissä. Jumalan armo vaikuttaa meissä, niin että me hylkäämme jumalattomuuden ja maailmalliset himot. Tätä mielenmuutosta ja uuden luomuksen sydämen laatua ei pidä väheksyä, ja sitä me suositamme myös jumalattomille. Hekin voivat hylätä Jeesuksen voimalla ja mielenmuutoksen kautta syntinsä, niin että ovat sisäisen ihmisensä puolesta erilaisia kuin jumalattomat, jähka Kristus asuu heidän sydämissään, ja vaikuttaa kaiken sen hyvän, mitä hän meissä vaikuttaa.

1Tes 1:6, "ilolla Hengessä" vai "Hengen ilolla"?

Paavali kirjoitti tessalonikalaisille vuoden 1938 käännöksen mukaan näin:

1Tes 1:6 ja teistä tuli meidän seuraajiamme ja Herran, kun suuressa ahdingossa otitte sanan vastaan **ilolla Pyhässä Hengessä**,

Novumin ja englanninkielisten käännösten perusteella tarkempi käännös kuuluu "**Pyhän Hengen ilolla**". Sanatarkka Jay P. Green Sr:n käännös on "with joy of the Holy Spirit". Parasta olisi kääntää: "**Pyhän Hengen vaikuttamalla ilolla**", sillä sitä Paavali tarkoittaa.

1Tim 5:21

Vannottaminen

Paavalin kirje Timoteukselle on käännetty virheellisesti koskien opetusta vannottamisesta tai vannomisesta.

1.Timoteuksen kirje:

5:21 Minä vannotan sinua Jumalan ja Kristuksen Jeesuksen ja valittujen enkelien edessä, että noudatat tätä, tekemättä ennakolta päätöstä ja ketään suosimatta.

Paavali ei "vannota" Timoteusta vaan "vaatii häneltä vakuutusta", että tämän tulee toimia puolueettomasti tuomitessaan asioita veljien välillä seurakunnassa. Paavali "kehottaa" Timoteusta "vakavasti" toimimaan henkilöön katsomatta, kun syytteitä esitetään seurakunnan vanhimpia koskien. Suomenkieliseen Raamattuun on siis jälleen kerran käännetty väärin, mikä johtaa lukijan ajattelemaan siten, että Paavali olisi käskenyt vanhoa, mitä hän ei suinkaan tee. Liekö käännösvirheen takana kääntäjien orjuus noudattaa kuninkaan lakeja ja määräyksiä? Yhteiskuntahan pakottaa kansalaisia vannomaan valoja, mutta minun ymmärtääkseni uskovaisen ei ole lupa ensinkään vanhoa vaan olkoon puheemme "on" tai "ei". Jos sanaamme ei voi luottaa, niin sitten ei voi: se ei vannomalla tästä miksikään kummene. Uskovaisen ei ole lupa vanhoa, mutta lupa on vakuuttaa, että puhumme totta. Lupa on myös tehdä lupauksia, vaikka niitä ei kannata tehdä. On parempi, ettei lupaa kuin että lupaa sellaista, mitä ei voi pitää. Pyrkimys tulee olla kaikessa yksinkertaisuuteen eikä kenelläkään ole oikeutta katteettomien lupauksen antamiseen.

Asiayhteys em. jakeessa on siis laajempi eli lainaan pitemmän pätkän Paavalin opetusta.

1.Timoteuksen kirje:

5:17 Vanhimpia, jotka seurakuntaa hyvin hoitavat, pidettäköön kahdenkertaisen kunnian ansainneina, varsinkin niitä, jotka sanassa ja opetuksessa työtä tekevät.

5:18 Sillä Raamattu sanoo: "Älä sido puivan härän suuta", ja: "Työmies on palkkansa ansainnut."

5:19 Älä ota huomioosi syytettä vanhinta vastaan, ellei ole kahta tai kolmea todistajaa.

5:20 Syntiä tekeviä nuhtelee kaikkien kuullen, että muutkin pelkäisivät.

5:21 Minä **kehotan sinua vakavasti** Jumalan ja Kristuksen Jeesuksen ja valittujen enkelien edessä, että noudatat tätä, tekemättä ennakolta päätöstä ja ketään suosimatta.

5:22 Älä ole liian kerkeä panemaan käsiäsi kenenkään päälle, äläkä antaudu osalliseksi muiden synteihin. Pidä itsesi puhtaana.

Tämä vahvistaa sen, mitä äsken selitin. Novum kääntää kreikankielisen verbin "diamartyromai" seuraavasti: vakuuttaa, todistaa, kehottaa vakavasti. Sana esiintyy

seuraavissa jakeissa: Luuk.16:28; Apt.2:40; 8:25; 10:42; 18:5; 20:21,23,24; 23:11; 28:23; 1Tess.4:6; 2Tim.2:14; 4:1; Hebr.2:6.

Voit katsoa noista, miten sana on muissa kohdissa käännetty. Se on varmaa, ettei kyse ole siitä, että Paavali kehotti Timoteusta vannomaan. Esim. jakeessa 2Tim.2:14 sana on käännetty suomeksi "terota heitä..." eli merkitys on vakava kehottaminen niin kuin myös jakeessa. 1Tim.5:21. Jakeessa 2Tim.4:1 merkitys on täsmälleen sama eli "kehoitan vakavasti".

2.Timoteuksen kirje:

4:1 Minä **kehotan sinua vakavasti** Jumalan ja Kristuksen Jeesuksen edessä, joka on tuomitseva eläviä ja kuolleita, sekä hänen ilmestymisensä että hänen valtakuntansa kautta:

Käännösvirhe voi olla tässä kohden jopa tahallinen, koska luterilainen kirkko on liittoutunut maallisen vallan kanssa ja on sitoutunut noudattamaan sen tahtoa, vaikka maallinen laki olisi Jumalan sanaa ja Jumalan tahtoa vastaan. Luterilaiset leipäpapit ovat hyljänneet Pietarin neuvon: "Enemmän tulee totella Jumalaa kuin ihmisiä!" Apt 5:29

2Tim 2:11-13

Jumala vaatii jokaiselta uskovaiselta uskollisuutta ja hänen tahtonsa tekemistä. Tämäkin asia on ymmärretty joskus väärin, kun on luettu Paavalin kirjettä Timoteukselle syntiä suosivien silmälasien lävitse. Paavali kirjoitti nimittäin, että "vaikka olemme uskottomat, pysy hän kuitenkin uskollisena eikä itseään kieltää saata". 2Tim 2:13 Uskovainen unohtaa helposti tätä edeltävän jakeen: "jos kiellämme hänet, on hänkin kieltävä meidät". Samassa jakeessa puhutaan siitä, että "jos **kestämme**, niin saamme hallita yhdessä hänen kanssaan." Tässä käytetty kreikankielen verbi "hypomeno" on suomeksi "jäädä jäljelle, kestää tai pysyä" ja sitä käytetään mm. siinä merkityksessä, että joku ei pakene tai luovu asemastaan, vaikka häntä vainotaan ja hän joutuu kärsimään pahoinpitelyä uskonsa vuoksi.

Vuoden 1938 käännös antaa virheellisen kuvan siitä, että jos **kärsimme** yhdessä hänen kanssaan, niin me saamme myös hallita. Tästä käännöksestä jää pois kestäväisyyden vaatimus, mikä meille kuitenkin on Raamatussa selvästi annettu useaan eri otteeseen. Luu 21:34-36, Heb 6:12, 10:36-39, 2Kor 4:16-18 On meidän vastuullamme pysymmekö Kristuksessa vai emme, sillä uskosta on mahdollista myös luopua. Kol 1:21-23, 1Kor 15:1-3, Luu 8:13, Joh 15:1-8, Roo 11:11-23 Voima pelastukseen tulee kuitenkin Jumalalta ja hänellä on paljon syntien anteeksiantamusta sekä mielenmuutosta omalle kansalleen. 1Pie 1:5, Apt 5:29-32

Jos luotamme Jumalaan, niin emme jää hedelmättömäksi vaan tuotamme hyvää hedelmää Isän Jumalan kunniaksi. Se on Jumalan armoa meihin nähden, mutta armo ei tee meissä työtään vasten tahtoamme. Me saamme palvella Jumalaa vapaaehtoisesti, mutta pakko sitä ei ole tehdä. 1Pie 5:2, 1Kor 9.16-17 Saven on mahdollista lähteä pois savenalajan pöydältä, sillä meillä on oma tahto toisin kuin saviruukuilla, joihin meitä verrataan. Jer. 18:1-12, Roo 9:15-25 Jos käännyimme pois Herrasta, hän tuhoaa meidät, jos käännyimme hänen puoleensa, pelastaa hän meidät. Tämä on selvä Raamatun opetus kauttaaltaan. Jna 2:10 Jumala muuttaa mielensä meidän rankaisemisen tai palkitsemisen suhteen sen mukaan, miten itse suhtaudumme häneen. Yksittäiset lankeemukset eivät johda armon menettämiseen ja kadotukseen, mutta tahallinen jatkuva synnissä eläminen tappaa sielun ja uskovainen joutuu uudestaan tuomion alle. 2Piet 2:20-22 Jos joku kääntää pysyvästi selkänsä Herralle, joutuu hän kadotukseen, sillä paatunut ei voi enää kääntyä sen jälkeen, kun Jumala sulkee oven hänen jäljessään. Ilm 3:8, Roo 9:17-18, Snl 1:20-33

Paavali kirjoittaa, että jos olemme uskottomat eli emme usko, niin hän kuitenkin uskoo ja on uskollinen, sillä hän ei saata kieltää itseään. Jumala pysyy uskollisena liitolleen eikä hylkää ihmistä, mutta jos ihminen hylkää hänet, joutuu se sielu kadotukseen. Samoin kuin Israelia on

kohdannut osaksi paatumus ja jumalattomat juutalaiset joutuvat kadotukseen, koska ovat luopuneet Herrasta, samoin myös elävästä Jumalasta luopuneet kristityt joutuvat kadotukseen, elleivät käänny takaisin Jumalan tykö sikäli kuin se vielä mahdollista on. Heb 3:12-4:13, 6:1-8, 10:25-31, Jaa 5:19-20, Luu 15:11-32

Jumalan uskollisuus ei tee tyhjäksi sitä asiaa, että Herrasta ja uskostaan luopuneet sielut joutuvat kadotukseen. Luu 8:13, 1Tim 4:1-11 Tätä kohtaa on käytetty paljon väärän syntiä suosivan opetuksen tukena: ei ehkä niinkään paljon opettajien sanoissa kuin luopumukseen matkalla olevien ihmisten sydämissä. Ihminen ikään kuin antaa itselleen luvan jatkaa synnissä elämistä, kun ymmärtää tämän kohdan väärin ja luulee Jumalan olevan aina vain yksipuolisesti uskollinen ja antavan kaikki tahallisetkin synnit anteeksi, vaikka sellaista lupausta ei Jumala ole tehnyt. Heb 10:25-31, 6:1-8, 1Tes 4:1-12 Hän sanoo selvästi sanassaan, että hylkää ne, jotka hylkäävät hänet. 2Aik 24:20, 1Sam 15:22-23 Liittouuskollisuus ei tarkoita sitä, että liitosta luopunut yksilö pelastuu. Jumala pysyy uskollisena liitolleen koko kansaa ja ihmiskuntaa kohtaan, mutta Jumalan yksipuolinen liiton pitäminen ei pelasta sitä yksilöä, joka rikkoo liittonsa Jumalan kanssa ja luopuu hänestä synnin pettämänä pois. Heb 3:12-4:13

Käännän tähän kyseisen kohdan tarkemmin alkukielelle uskolliseen tapaan:

”Tämä sana on luotettava, sillä jos olemme kuolleet yhdessä hänen kanssaan, saamme myös elää yhdessä. Jos kestämmme yhdessä, niin myös hallitsemme yhdessä. Jos kiellämme hänet, niin hänkin kieltää meidät. Jos me emme usko, pysyy hän kuitenkin uskollisena, sillä hän ei voi kieltää itseään.” 2Tim 2:13

Jeesuksen kieltäminen tarkoittaa Raamatussa hänen ylösnousemisensa voiman kieltämistä ja synnin palvelemista. Room 6:1-23 Jos uskovainen vaeltaa lihanmielisenä ja elää syntiensä orjana, on hänessä vain jumalisuuden ulkokuori, mutta hän kieltää sen voiman. 2Tim 3:1-12 Tämä on puhetta niistä luopuneista, jotka menevät yhä pitemmälle pahuudessa, eksyen ja eksyttäen. He eivät ole tämän maailman julkijumalattomia vaan vielä pahempia. He elävät himojensa orjina ja vaativat hyväksyntää synneilleen sekä lihalliselle mielenlaadulle. He eivät pyydä itselleen synninpäästöä vaan vaativat oikeutta harjoittaa syntiä ja vaativat synnin pitämistä vanhurskauden tekemisenä tai luvallisena asiana. Esimerkiksi homoseksuaalisen parisuhteen puolustajat vaativat tällaista.

2Tim 2:20

”Mutta suuressa talossa ei ole ainoastaan kulta- ja hopea-astioita, vaan myös puu- ja saviastioita, ja toiset ovat jaloa, toiset **halpaa** käyttöä varten.” (2Tim 2:20.)

Tässä ei ole sanottu, että toiset uskovaiset ovat halpaa käyttöä ja toiset jaloa käyttöä varten. Kreikankielen sana ”atimia” tarkoittaa, että toiset tuottavat **häpeää** (atimia) ja toiset **kunniaa** (timee). Jos joku tekee syntiä seurakunnassa, niin hän tuottaa sillä häpeää itselleen ja Jeesukselle, ja jos joku elää vanhurskaasti Jumalan tahdon mukaan, niin hän tuottaa kunniaa Herralle.

2Tim 3:17

Paavali kirjoitti Timoteukselle: ”Jokainen kirjoitus, mikä on syntynyt Pyhän Hengen vaikutuksesta, on hyödyllinen opetuksiksi, nuhteeksi, ojennukseksi ja kasvatukseksi vanhurskaudessa, että Jumalan ihminen olisi **kelvollinen**, kaikkiin hyviin tekoihin valmistunut.” 2Tim 3:16-17 Tämä opetus soveltuu jokaiseen kirjoitukseen, mikä on syntynyt Pyhän Hengen vaikutuksesta, ei vain Raamatun kirjoituksiin. Paavali käyttää tässä adjektiivia ”artios”, joka tarkoittaa ”sopivaa” tai ”täydellistä”. Sana ei tarkoita täydellistä eettisessä mielessä vaan käyttötarkoitukseen sopivaa ja täysi-ikäistä, mistä Paavali puhuu useampaan otteeseen kirjeissään, itse asiassa vähän ennen tätä kohtaa. 2Tim 2:19ss., vrt. Room 9:21-23

Sana "teleios" tarkoittaa täydellisen ohella myös täysi-ikäistä ja niin se tuleekin suomentaa seuraavissa kohdissa. 1Kor 2:6, Efe 4:13, Fil 2:15, Heb 5:14 Käänsin sanan "artios" sanalla "kelvollinen", sillä "käyttötarkoitukseen sopiva" on varmasti myös kelvollinen palveluksen työhön, mitä Paavali tarkoittaa tässä kohden meille sanoa. Vanha käännös käyttää tässä kohden sanaa "täydellinen", mutta me tiedämme, ettei kristitty ole täydellinen vaan vasta matkalla sitä kohden. Fil 3:12

Jaa 5:16-17, "harras" vai "vaikuttava" ja "vajavainen" vai "samoin kärsivä"

Jaakob rohkaisi uskovaisia kirjeessään kertomalla, että Elias oli "samoin kärsivä" kuin muutkin ihmiset. Jaa 5:17 Tässä käytetty sana on kreikaksi "homoioopathes", mikä on suomeksi "samaa tunteva, kokeva tai kärsivä". Jaakob on kertonut juuri edellä, että jos uskovainen sairastaa, niin pyytäköön seurakunnan vanhimmat luokseen rukoilemaan puolestaan ja sairas tulee terveeksi, kun rukous on "vaikuttava". Jaa 5:16 Kreikassa on käytetty verbiä "energeo", mikä on suomeksi "vaikuttaa" tai "tehdä työtä". Puhe on toimivasta ja vaikuttavasta voimasta. Vanhurskaan rukous voi paljon, kun se on "tehty vaikuttavaksi".

Asiayhteydestä päätellen Jaakob rohkaisee olemaan kestävä rukouksessa ja siinä paljon valvomaan. Elias rukoili rukoilemalla, ettei sataisi ja Jumala kuuli hänen rukouksensa. Kun hän rukoili uudestaan ja pyysi sadetta, niin Jumala kuuli senkin. Ajatelkaa, miten suuri usko Eliaalla oli! Minulla on tapana ajatella, etten voi rukoilla Jumalalta säähän vaikuttavia rukouksia, koska sää vaikuttaa niin monen ihmisen elämään. Toinen epäuskon syy on se, että sään voi nykyisin ennustaa ja tietyytyyppinen sää on hyvin todennäköistä.

Eliaan aikana oli kolmen ja puolen vuoden kuivuus, mikä ei ollut kovin yleinen ilmiö. Elias ei kammoksunut rukoilla asiaa, mikä vaikutti kokonaisen ruhtinaskunnan asukkaisiin. Jumala kuuli hänen rukouksensa, vaikka hän oli kaikessa samoin tavoin kärsivä kuin mekin. Tämä voi olla viittaus Eliaan kiusauksiin, mitä tulee synteihin tai sitten se on puhetta fyysisestä sairaudesta, mikä koetteli Eliasta.

Opetuksen tarkoitus on joka tapauksessa se, ettei meidän pidä arastella pyytää Jumalalta asioita, kunhan ne vain ovat hänen tahtonsa mukaisia eikä korvasyyhyyn tai vihaan pyydettyjä. Jumala ei vastaa rukouksiin, jos niitä pyydetään lihan mielessä. Jaa 4:1-4 Opetuslapset vaelsivat kerran samarialaiseen kylään valmistamaan Herralle sijaa, mutta heitä ei otettu siellä vastaan. He kysyivät Jeesukselta: "Herra, tahdotko, niin sanomme, että tuli taivaasta tulkoon alas ja hävittäköön heidät?" Jeesus nuhteli heitä ja sanoi: "Te ette tiedä, mistä hengestä te olette!" Luu 9:52-55b (Jaa 55b puuttuu vuoden 1938 käännöksestä, mutta se on mukana useissa käännöksissä) Opetuslasten rukous ei ollut Jumalan tahdon mukainen eikä heidän mielensä laatu ollut tuolla hetkellä vanhurskas. Siinä syy, miksi Jeesus nuhteli heitä eikä vastannut pyyntöön. Jos sydämemme ei syytä eli elämme nuhteettomasti ja pyydämme asioita Jumalan tahdon mukaan, niin me saamme sen, mitä pyydämme. 1Joh 3:21-22 Jumala vastaa hänen tahtonsa mukaisiin vilpittömiin pyyntöihin.

Jaakob 5:

13 Kärsiikö joku teidän joukostanne pahaa? Hän rukoilkoon! Onko joku hyvillä mielin? Hän laulakoon kiitosta!

14 Onko joku teidän joukostanne sairas? Hän kutsukoon luokseen seurakunnan vanhimmat ja nämä rukoilkoot hänen puolestaan voidellen häntä öljyllä Herran nimessä

15 ja uskon rukous parantaa sairastavan ja Herra nostaa hänet ylös. Ja jos hän olisi tehnyt syntejä, annetaan ne hänelle anteeksi.

16 Tunnustakaa siis toisillenne rikkomukset ja rukoilkaa toistenne puolesta, jotta parantuisitte. Vanhurskaan rukous voi saada paljon aikaan, kun on energinen.

17 Elias oli samalla tapaa kärsivä ihminen kuin tekin ja rukoili rukouksella ettei sataisi, eikä maan päällä satanut kolmeen vuoteen ja kuuteen kuukauteen.

18 Ja hän rukoili uudestaan ja taivas antoi sateen, ja maa kasvoi sen hedelmää.

19 Veljeni, jos joku teidän joukostanne eksyisi totuudesta, ja joku kääntäisi hänet

takaisin, niin

20 tietäkää, että se, joka kääntää syntisen takaisin eksymyksen tieltä pelastaa hänen sielunsa kuolemasta ja peittää syntien paljouden.

Psa 2; Hebr 1:5; 5:5; Syntynyt vai noussut ylös ja korotettu?

Jeesuksen kirkastuminen ja korottaminen

Jeesus rukoili, että Isä kirkastaisi hänet tykönään sillä kirkkaudella, mikä hänellä oli Isän tykönä ennenkuin maailma olikaan. (Joh 17:1,5.) Jeesus ei ollut kirkastettu ennen taivaaseen ottamistaan. (Joh 7:39.) Paavali näki Jeesuksen kirkastetussa muodossa matkallaan Damaskoon. (Apt 9:3ss.) Jeesuksen kirkastaminen liittyy hänen asemansa palauttamiseen taivaaseen astumisen jälkeen. Me näemme Jeesuksen kirkkaudella ja kunnialla seppelöitynä, hänet, joka oli tehty vähäksi aikaa enkeleitä halvemmaksi. (Hebr 2:9.)

Jeesuksella oli Isän tykönä asema Jumalan Poikana ja luotujen olentojen Herrana ennen maailman perustamista. Paavali kirjoitti Jeesuksen itsensä alentamisesta ja aseman palauttamisesta näin:

"5. Olkoon teillä se mieli, joka myös Kristuksella Jeesuksella oli, 6. joka ei, vaikka hänellä olikin Jumalan muoto, katsonut saaliiksensa olla Jumalan kaltainen, 7. vaan tyhjensi itsensä ja otti orjan muodon, tuli ihmisten kaltaiseksi, ja hänet havaittiin olennaltaan sellaiseksi kuin ihminen; 8. hän nöyryytti itsensä ja oli kuuliainen kuolemaan asti, hamaan ristin kuolemaan asti. 9. **Sentähden onkin Jumala hänet korkealle korottanut ja antanut hänelle nimen, kaikkia muita nimiä korkeamman,** 10. **niin että kaikkien polvien pitää Jeesuksen nimeen notkistuman,** sekä niitten, jotka taivaissa ovat, että niitten, jotka maan päällä ovat, ja niitten, jotka maan alla ovat, 11. ja jokaisen kielen pitää tunnustaman Isän Jumalan kunniaksi, että Jeesus Kristus on Herra." (Fil 2:5-11.)

"15. Sentähden, kun kuulin siitä uskosta, joka teillä on Herrassa Jeesuksessa, ja teidän rakkaudestanne kaikkia pyhiä kohtaan, 16. en minäkään lakkaa kiittämästä teidän tähtenne, kun muistelen teitä rukouksissani, 17. anoen, että meidän Herramme Jeesuksen Kristuksen Jumala, kirkkauden Isä, antaisi teille viisauden ja ilmestyksen Hengen hänen tuntemisessaan 18. ja valaisisi teidän sydämenne silmät, että tietäisitte, mikä on se toivo, johon hän on teidät kutsunut, kuinka suuri hänen perintönsä kirkkaus hänen pyhissään 19. ja mikä hänen voimansa ylenpalttinen suuruus meitä kohtaan, jotka uskomme – sen hänen väkevyytensä voiman vaikutuksen mukaan, 20. jonka hän vaikutti Kristuksessa, **kun hän herätti hänet kuolleista ja asetti hänet oikealle puolellensa taivaissa, 21. korkeammalle kaikkea hallitusta ja valtaa ja herrautta ja jokaista nimeä,** mikä mainitaan, ei ainoastaan tässä maailmanajassa, vaan myös tulevassa. 22. Ja kaikki hän on asettanut hänen jalkainsa alle ja antanut hänet kaiken pääksi seurakunnalle, 23. joka on hänen ruumiinsa, hänen täyteytensä, joka kaikki kaikissa täyttää." (Efe 1:15-23.)

"1. Paavali, Jeesuksen Kristuksen palvelija, kutsuttu apostoli, erotettu julistamaan Jumalan evankeliumia, 2. jonka Jumala on edeltä luvannut profeettainsa kautta pyhissä kirjoituksissa, 3. hänen Pojastansa – joka lihan puolesta on syntynyt Daavidin siemenestä 4. ja *pyhyyden hengen puolesta kuolleistanousemisen kautta asetettu Jumalan Pojaksi voimassa* – Jeesuksesta Kristuksesta, meidän Herrastamme, 5. jonka kautta me olemme saaneet armon ja apostolinviran, että syntyisi uskon kuuliaisuus hänen nimeänsä kohtaan kaikissa pakanakansoissa, 6. joihin tekin, Jeesuksen Kristuksen kutsumat, kuulutte: 7. kaikille Roomassa oleville Jumalan rakkaille, kutsutuille pyhille. Armo teille ja rauha Jumalalta, meidän Isältämme, ja Herralta Jeesukselta Kristukselta!" (Room 1:1-7.)

Jeesuksen nouseminen ylös kuolleista ja korottaminen takaisin Jumalan Pojan asemaan on käännetty Psalmeissa harhaanjohtavasti Pojan syntymiseksi. Sanatarkat englanninkieliset käännökset puhuvat oikein Pojan *esille tuomisesta* tai *ylös nostamisesta*. (bring forth) Verbillä ilmaistaan Jeesuksen nouseminen ylös kuolleista ja korottaminen Jumalan Pojaksi voimassa: valtakunnan ja kaiken vallan antaminen Pojan haltuun. *Jeesus on asetettu pyhyyden Hengen puolesta kuolleistanousemisen kautta Jumalan Pojaksi voimassa. (Room 1:4.)* Hänen muinainen asemansa kaiken olevaisen hallitsijana Isänsä oikealla puolella on palautettu hänelle kuolleistanousemisen jälkeen.

Tässä ovat ne Psalmi, missä on ennustettu Jumalan Pojan nouseminen ylös kuolleista ja asettaminen taivasiin kaikkea valtaa ja hallitusta ja voimaa ja herrautta ja nimeä ylemmäksi, mikä mainitaan tässä ja tulevassa ajassa.

"Miksi pakanat pauhaavat ja kansat turhia ajattelevat? 2. Maan kuninkaat nousevat, ruhtinaat yhdessä neuvottelevat Herraa ja hänen voideltuansa vastaan: 3. "Katkaiskaamme heidän kahleensa, heittäkäämme päältäämme heidän köytensä." 4. Hän, joka taivaassa asuu, nauraa; Herra pilkkaa heitä. 5. Kerran hän on puhuva heille vihassansa, peljättävä heitä hirmuisuudessaan: 6. "*Minä olen asettanut kuninkaani Siioniin, pyhälle vuorelleni.*" 7. Minä ilmoitan, mitä Herra on säätänyt. Hän lausui minulle: "*Sinä olet minun poikani, tänä päivänä minä nostin sinut ylös.*" 8. Ano minulta, niin *minä annan pakanakansat sinun perinnöksesi ja maan ääret sinun omiksesi.* 9. *Rautaisella valtikalla sinä heidät muserrat, niinkuin saviastian sinä särjet heidät.*" 10. Tulkaa siis järkiinne, kuninkaat, maan tuomarit, ottakaa nuhteesta vaari. 11. Palvelkaa Herraa pelvolla ja iloitkaa vavistuksella. 12. Antakaa suuta pojalle, ettei hän vihastuisi ettekä te hukkuisi tiellänne. Sillä hänen vihansa syttyy äkisti. Autuaat ovat kaikki, jotka häneen turvaavat." (Psa 2:1-11.)

"Daavidin virsi. Herra sanoi minun herralleni: "*Istu minun oikealle puolelleni, kunnes minä panen sinun vihollisesi sinun jalkojesi astinlaudaksi.*" (Psa 110:1.)

Apostolit lainasivat saarnoissaan Psalmeja ja käyttivät niitä juuri siinä merkityksessä, että syntymiseksi käännetty jakeet tarkoittavat Pojan nousemista ylös kuolleista sekä hänen asemansa korottamista Jumalan Pojaksi voimassa. Jakeet on viisainta kääntää käyttämällä sanatarkempaa verbikonstruktiota: "tuoda esiin" tai "nostaa ylös".

"29. Te miehet, veljet, on lupa teille rohkeasti sanoa, mitä kantaisäämme Daavidiin tulee, että hän on sekä kuollut että haudattu; onhan hänen hautansa meidän keskellämme vielä tänäkin päivänä. 30. Koska hän nyt oli profeetta ja tiesi, että *Jumala oli valalla vannaen hänelle luvannut asettavansa hänen kupeittensa hedelmän hänen valtaistuimelleen, 31. niin hän edeltä nähden puhui Kristuksen ylösnousemuksesta, sanoen, ettei Kristus ollut jäävä hyljättyksi tuonelaan eikä hänen ruumiinsa näkevä katoavaisuutta. 32. Tämän Jeesuksen on Jumala herättänyt, minkä todistajia me kaikki olemme. 33. Koska hän siis on Jumalan oikean käden voimalla korotettu ja on Isältä saanut Pyhän Hengen lupauksen, on hän vuodattanut sen, minkä te nyt näette ja kuulette. 34. Sillä ei Daavid ole astunut ylös taivasiin, vaan hän sanoo itse: 'Herra sanoi minun Herralleni: *Istu minun oikealle puolelleni, 35. kunnes minä panen sinun vihollisesi sinun jalkojesi astinlaudaksi.*' 36. Varmasti tietäköön siis koko Israelin huone, että Jumala on hänet Herraksi ja Kristukseksi tehnyt, tämän Jeesuksen, jonka te ristiinnaulitsitte." (Apt 2:29-36.)*

"26. Miehet, veljet, te Aabrahamin suvun lapset, ja te, jotka Jumalaa pelkäätte, meille on tämän pelastuksen sana lähetetty. 27. Sillä koska Jerusalemin asukkaat ja heidän hallitusmiehensä eivät Jeesusta tunteneet, niin he tuomitessaan hänet myös toteuttivat profeettain sanat, joita kunakin sapattina luetaan; 28. ja vaikka he eivät löytäneet mitään, mistä hän olisi kuoleman ansainnut, anoivat he

Pilatukselta, että hänet surmattaisiin. 29. Ja kun he olivat täyttäneet kaiken, mikä hänestä on kirjoitettu, ottivat he hänet alas puusta ja panivat hautaan. 30. Mutta Jumala herätti hänet kuolleista. 31. Ja hän ilmestyi useina päivinä niille, jotka olivat tulleet hänen kanssansa Galileasta Jerusalemiin ja jotka nyt ovat hänen todistajansa kansan edessä. 32. Ja me julistamme teille sen hyvän sanoman, että Jumala on isille annetun lupauksen täyttänyt meidän lapsillemme, herättäen Jeesuksen, 33. niinkuin myös toisessa psalmissa on kirjoitettu: 'Sinä olet minun Poikani, tänä päivänä minä olen nostanut sinut ylös.' 34. Ja että hän herätti hänet kuolleista, niin ettei hän enää palaja katoavaisuuteen, siitä hän on sanonut näin: 'Minä annan teille pyhät ja lujat Daavidin armot.' 35. Sentähden hän myös toisessa paikassa sanoo: 'Sinä et salli Pyhäsi nähdä katoavaisuutta.' 36. Sillä kun Daavid oli aikansa Jumalan tahtoa palvellut, nukkui hän ja tuli otetuksi isiensä tykö ja näki katoavaisuuden. 37. Mutta hän, jonka Jumala herätti, ei nähnyt katoavaisuutta. 38. Olkoon siis teille tietävä, miehet ja veljet, että hänen kauttansa julistetaan teille syntien anteeksiantamus 39. ja että jokainen, joka uskoo, tulee hänessä vanhurskaaksi, vapaaksi kaikesta, mistä te ette voineet Mooseksen lain kautta vanhurskaiksi tulla." (Apt 13:26-39.)

"1. Sittenkuin Jumala muinoin monesti ja monella tapaa oli puhunut isille profeettain kautta, 2. on hän näinä viimeisinä päivinä puhunut meille Pojan kautta, jonka hän on pannut kaiken perilliseksi, jonka kautta hän myös on maailman luonut 3. ja joka, ollen hänen kirkkautensa säteily ja hänen olemuksensa kuva ja kantaen kaikki voimansa sanalla, on, toimitettuaan puhdistuksen synneistä, istunut Majesteetin oikealle puolelle korkeuksissa, 4. tullen enkeleitä niin paljoa korkeammaksi, kuin hänen perimänsä nimi on jalompi kuin heidän. 5. Sillä kenelle enkeleistä hän koskaan on sanonut: "Sinä olet minun Poikani, tänä päivänä minä sinut synnytin"; ja taas: "Minä olen oleva hänen Isänsä, ja hän on oleva minun Poikani"? 6. Ja siitä, kun hän jälleen tuo arvossa ensimmäisen maailmaan, hän sanoo: "Ja kumartakoot häntä kaikki Jumalan enkelit." 7. Ja enkeleistä hän sanoo: "Hän tekee enkelinsä tuuliksi ja palvelijansa tulen liekiksi"; 8. mutta Pojasta: "Jumala, sinun valtaistuimesi pysyy aina ja iankaikkisesti, ja sinun valtakuntasi valtikka on oikeuden valtikka. 9. Sinä rakastit vanhurskautta ja vihasit laittomuutta; sentähden on Jumala, sinun Jumalasi, voidellut sinua iloöljyllä, enemmän kuin sinun osaveljiäsi." 10. Ja: "Sinä, Herra, olet alussa maan perustanut, ja taivaat ovat sinun kättesi tekoja; 11. ne katoavat, mutta sinä pysyt, ja ne vanhenevat kaikki niinkuin vaate, 12. ja niinkuin vaipan sinä ne käärit, niinkuin vaatteen, ja ne muuttuvat; mutta sinä olet sama, eivätkä sinun vuotesi lopu." 13. Kenelle enkeleistä hän koskaan on sanonut: "Istu minun oikealle puolelleni, kunnes minä panen sinun vihollisesi sinun jalkojesi astinlaudaksi"? 14. Eivätkö he kaikki ole palvelevia henkiä, palvelukseen lähetettyjä niitä varten, jotka saavat autuuden periä?" (Hebr 1:1-14.)

"1. Sillä jokainen ylimmäinen pappi, ollen ihmisten joukosta otettu, asetetaan ihmisten puolesta toimittamaan sitä, mikä Jumalalle tulee, uhraamaan lahjoja ja uhreja syntien edestä, 2. ja hän voi säälien kohdella tietämättömiä ja eksyviä, koska hän itsekin on heikkouden alainen, 3. ja tämän heikkoutensa tähden hänen täytyy, samoinkuin kansan puolesta, niin itsensäkin puolesta uhrata syntien edestä. 4. Eikä kukaan sitä arvoa itselleen ota, vaan Jumala kutsuu hänet niinkuin Aaroninkin. 5. Niinpä Kristuskaan ei itse korottanut itseänsä ylimmäisen papin kunniaan, vaan hän, joka sanoi hänelle: "Sinä olet minun Poikani, tänä päivänä minä sinut synnytin"; 6. niinkuin hän toisessakin paikassa sanoo: "Sinä olet pappi iankaikkisesti Melkisedekin järjestyksen mukaan." (Hebr 5:1-6.)

Toivottavasti huomasit näistä jakeista sen, ettei Jeesus ole syntynyt Jumalan Poika vaan ylösnoussut ja arvossa ensimmäiseksi asetettu ja esiin tuotu, kärsimystensä tähden kunnialla ja kirkkaudella seppelöity Jumalan Poika, ihmisten ja enkelien Herra, kuningasten Kuningas. Tämän vallan ja aseman on Isä, kaikkivaltias, hänelle antanut.

Onko Jeesus syntynyt?

Huomasimme edellisessä luvussa, että monet Raamatun kohdat, missä puhutaan Jeesuksen syntymisestä, on käännetty väärin ja ne puhuvatkin hänen nousemisestaan ylös kuolleista sekä korottamista korkeammalle kaikkea hallitusta, valtaa, voimaa, herrautta ja nimeä taivaissa ja maan päällä tässä ja tulevassa maailmanajassa. (Psa 2:1-12; 110:1; Apt 2:22-36; 13:26-39; Hebr 1:1-14; 5:1-6; Room 1:1-7; Efe 1:17-23.) Meille jää silti vielä kaksi kohtaa Vanhassa Testamentissa, jotka on käännetty väärin tai ymmärretty virheellisesti siten, että Jeesus on syntynyt ja hänellä on päivien alkua, mitä ennen häntä ei ole ollut olemassa. (Snl 8:22-31; Mka 5:1/2.) Jos tämä olisi totta, niin Jeesus tulisi hyvin lähelle luotuja olentoja ja enkeleitä, mutta hänellä ei ole kuitenkaan alkua, minkä tulet huomaamaan tämän selonteon jälkeen ja voit kiittää siitä hyvästä Isää Jumalaa, että hänen Poikansa on iätön ja ikuinen Jumalan Sana, joka on ollut, on ja tuleva on, aina Isän tykönä ilman päivien alkua ja elämän loppua. (Hebr 7:3.)

Kuningas Salomo kirjoittaa Sananlaskujen kirjan kahdeksannessa luvussa Jumalan persoonallisesta viisaudesta, joka ei voi tarkoittaa mitään muuta kuin Jumalan Poikaa, Jeesusta Kristusta. Vuoden 1933 käännökseen on tullut useita valitettavia virheitä, joiden korjaamisen jälkeen Jumalan Sanan opetus avautuu ymmärryksellemme sillä tavalla kuin kirjoittaja ja Jumala on sen tarkoittanut. Käytän seuraavassa käännöksessä pohjalla Uuras Saarnivaaran käännöstä, mutta korvaan virheelliset syntymiseksi käännetyt verbit sanatarkemmalla vastineella "tulla tai tuoda esiin". (jj 23,24.) Huomaa myös se, ettei Jeesusta ole luotu vaan Isä on omistanut hänet tiensä alkuvaiheessa. Jeesus on toiminut Isän työmestarina, kun Jumala on luonut taivaan ja maan sekä kaiken, mitä niissä on. (j.30.)

Sananlaskut 8:

22. *Minä olin Herran omana, hänen tiensä alussa, ennen hänen tekojaan, ennen aikojen alkua.*

23. *Iäisyydestä minut on asetettu olemaan, alusta asti, ennen kuin maata olikaan.*

24. *Ennen kuin syvyyksiä oli, minä tulin esiin, ennen kuin oli lähteitä, vedestä rikkaita.*

25. *Ennen kuin vuoret upotettiin paikoilleen, ennen kukkuloita, minä tulin esiin,*

26. *kun Hän ei vielä ollut tehnyt maata, ei mantua, ei maanpiirin tomujen alkuakaan.*

27. *Kun hän valmisti taivaat, minä olin siinä, kun Hän veti rajan syvyyden pinnalle,*

28. *kun hän vahvisti pilvet korkeudessa, kun syvyyden lähteet saivat voiman,*

29. *kun hän asetti merelle sen rajat, että vedet eivät ylittäisi hänen säättämäänsä [rajoja], kun hän vahvisti maan perustukset,*

30. *silloin minä olin hänen rinnallaan työmestarina, ihastuneena riemuitsin päivästä päivään. Hänen edessään minä iloitsin kaiken aikaa,*

31. *ihailen hänen maanpiiriään, ja ihastukseni olivat ihmislapset.*

Näistä jakeista käy selvästi ilmi se, että Jeesus Kristus on ollut olemassa jo ennen aikojen alkua ja on tehnyt Isänsä työmestarina kaiken, mitä olemassa on. Tämä pitää yhtä Raamatun muun ilmoituksen kanssa, joka todistaa Jeesuksen olevan ikuinen Jumalan Sana Isän tykönä ilman päivien alkua ja elämän loppua. (Joh 1:1-3.) Aabrahamin aikana elänyt Korkeimman Jumalan pappi, Melkisedek, Saalemin kuningas, on verrattava Jumalan Poikaan ja hänestä mainitaan seuraavaa:

"1. Sillä tämä Melkisedek, Saalemin kuningas, Jumalan, Korkeimman, pappi, joka meni Aabrahamia vastaan, hänen palatessaan kuninkaita voittamasta, ja siunasi

hänet; 2. jolle Abraham myös antoi kymmenykset kaikesta ja joka ensiksi, niinkuin hänen nimensäkin merkitsee, on "vanhurskauden kuningas" ja sen lisäksi vielä "Saalemin kuningas", se on "rauhan kuningas"; 3. jolla ei ole isää, ei äitiä, ei sukua, ei päivien alkua eikä elämän loppua, mutta joka on Jumalan Poikaan verrattava – hän pysyy pappina ainaisesti." (Hebr 7:1-3.)

Melkisedek on mystinen hahmo nykyisen ajan Raamatun tutkijoille. Hänestä on säilynyt vain vähän tietoa, ja hänet mainitaan Raamatussa vain neljässä kirjassa. Ensimmäisen kerran hänet mainitaan silloin, kun Abram maksoi hänelle kymmenykset sotasaaliinsa parhaasta. (1Moos 14:18-20.) Tämä todistaa sen, että Melkisedek oli arvossa ja vallassa suurempi kuin Abram, sillä halvempiarvoinen maksaa kymmenyksiä suurempiarvoiselle. (Hebr 7:7.)

Melkisedekin sanotaan olleen "Jumalan Korkeimman pappi" ja "Saalemin kuningas". Saalem oli luultavasti kaupunki nykyisen Jerusalemin paikalla. Melkisedek oli siis sen kaupunkivaltion kuningas, ja siten ihminen. Hän oli myös Jumalan korkeimman pappi, mutta ei ollut saanut pappeuttaan perintönä isältään, niin kuin israelilaisten papit pappeutensa perintönä isiltään saavat. Vain leeviläiset eli Leevin jälkeläiset kelpaavat juutalaisuudessa papeiksi, ja ylipapin on oltava aina Aaronin jälkeläinen.

Jeesus kelpaa myös Israelin kansan ylimmäiseksi papiksi Mooseksen lakia edeltävän esikuvan eli Melkisedekin mukaan. Melkisedek oli saanut pappeutensa suoraan Jumalalta samoin kuin Jeesuskin. Jumala on itse luvannut ja vakuuttanut eli vannonut, että Israelin tuleva Messias "on oleva pappi iankaikkisesti Melkisedekin järjestyksen mukaan". (Psa 110.) Tämä kuningas Daavidin kautta tullut profetia yli 400 vuotta lain antamisen jälkeen kertoo, että Israelin kansan tuleva Messias on oleva kansansa pappi, eikä hän ole Aaronin sukukuntaa. Näin ollen jo Vanhan testamentin kirjoitukset ennustavat Jeesuksesta, että hän on ylimmäinen pappi, eikä hän nouse Aaronin poikien joukosta, vaan saa pappeutensa suoraan Isältä.

Melkisedekistä ei ole säilynyt sukuuutteloa Raamatussa. Emme tiedä hänen äitinsä tai isänsä nimeä, emmekä sukulinjaa. Tätä kreikankielen sana "agenaalogeetos" tarkoittaa. (Hebr 7:3.) Emme siis tiedä myöskään sitä, milloin Melkisedek syntyi, ja milloin hän kuoli. Tämä on kuvattu sanoilla: "hänellä ei ole isää, ei äitiä, ei sukuuutteloa, ei päivien alkua eikä elämän loppua". Melkisedek oli kuitenkin ihminen, joka syntyi ja kuoli, mutta emme tiedä milloin. Sitä tuo kirjoitus tarkoittaa.

Melkisedek ei ollut Jeesus Kristus, eikä Isä Jumala, niin kuin jotkut ovat virheellisesti tätä kohtaa tulkinneet, kun eivät ole ymmärtäneet, mitä "ei päivien alkua eikä elämän loppua" asiayhteydessä tarkoittaa. Vain Jumala on ilman alkua ja loppua oleva iankaikkinen Jumala, ja muut elävät olennot ovat hänen luomiaan, eli niillä on elämän alku, vaikka elämän loppua ei kaikkilla ole (enkelit elävät ikuisesti ilman kuolemaa). Melkisedek ei ole kuitenkaan enkeli, vaan ihminen, minkä hänen asemansa Saalemin kuninkaana ja Jumalan korkeimman pappina todistavat. Jumala ei ole valinnut enkeleitä papeikseen, eivätkä ihmiset pidä enkeleitä kuninkaina, vaan nämä ovat aina ja poikkeuksetta ihmisiä.

Melkisedekä verrataan Jeesukseen sen vuoksi, että hän on saanut pappeutensa Jumalalta, eikä ole perinyt sitä isältään suvun perintönä. Lisäksi Melkisedek on rauhan ja vanhurskauden kuninkaana Kristuksen esikuva, samoin kuin pappina. Se, ettei hänen syntymänsä aikaa ja kuolemansa hetkeä tiedetä, on esikuvallista profetiaa siitä, ettei Kristuksen syntymän ja kuoleman hetkeä voida määrittellä, koska Pojalla ei ikuisuusolentona ole syntymän hetkeä, jota ennen hän ei olisi ollut olemassa, ja Jumalan Poikana hän ei voi koskaan kuolla, vaikka kuolikin ihmisenä ruumiissa ollessaan ruumiin kuoleman. Hengessään Jeesus on elänyt, elää ja on elävä iankaikkisesti.

Jeesus ei ole syntynyt vaan hänet on *nostettu esiin* Isän Jumalan suunnitelman mukaan koko maailman hallitsijana ja kuninkaana jo ennen ikuisia aikoja sekä maailman perustamista. (Joh 17:1-5,24; 16:28.) Jeesus on ollut aina Isänsä helmassa Jumalan Sanana ja on yhtä ikuinen sekä iätön kuin Isä ja Pyhä Henki. Iätön tarkoittaa sellaista, jolla ei ole alkua, joten hänen

ikänsä ei voida laskea eikä määritellä. Juuri sellainen on meidän Herramme Jeesus Kristus ja Jumalamme: Isä ja Poika ja Pyhä Henki.

Kun Jeesus tuli esiin Jumalan suunnitelman mukaisena työmestarina ja kuninkaana ennen ikuisia aikoja, niin hän on tietysti ollut olemassa jo sitä ennen. Esiin tuleminen ja ylös nouseminen eivät tarkoita sitä, että Jeesuksella on alku. Suomenkieliset käännökset, joissa puhutaan Pojan syntymisestä, ovat virheellisiä ja tieto tästä asiasta on syytä levittää kaikille pyhille. Sanatarkoissa englanninkielisissä käännöksissä ei puhuta syntymisestä vaan esille tulemisesta. (bring forth) Sananlaskujen kirjan mainitut jakeet tulee kääntää tällä tavalla, jotta saamme oikean kuvan siitä, mitä Salomo ja Herra sanalla ovat tarkoittaneet.

Toinen Raamatun kohta, mikä saa helposti ajattelemaan Jeesusta syntyneenä Poikana, jolla on alku ja ettei Poikaa ole ollut olemassa ennen sitä, on profeetta Miikan kautta tullut ennustus Israelin kansan hallitsijasta, jonka alkuperä on muinaisuudessa, iankaikkisissa ajoissa.

"2. Mutta sinä, Beethlehem Efrata, joka olet vähäinen olemaan Juudan sukujen joukossa, sinusta minulle tulee se, joka on oleva hallitsija Israelissa, jonka alkuperä on muinaisuudesta, iankaikkisista ajoista. 3. Sentähden Herra antaa heidät alttiiksi siihen aikaan asti, jolloin synnyttäjä on synnyttänyt; silloin jäljellejääneet hänen veljistänsä palajavat israelilaisten luokse. 4. Ja hän on astuva esiin ja kaitseva Herran voimassa, Herran, Jumalansa, nimen valtasuuruudessa. Ja he asuvat alallansa, sillä silloin on hän oleva suuri hamaan maan ääriin saakka. 5. Ja hän on oleva rauha:..." (Mka 5:2-5.)

Tämä profetia Israelin tulevasta hallitsijasta on tullut yli 700 vuotta ennen Kristuksen syntymistä neitsyt Mariasta. (noin 740 – 724 välisenä aikana eKr) Se kertoo Israelin ja lopulta koko maailman Vapahtajasta, joka tuo rauhan maahan ja suojelee Jumalan kansan sen vihollisia vastaan. Tämän hallitsijan alkuperä on muinaisuudessa, ikuisissa ajoissa, mikä viittaa Jumalan suunnitelmaan luoda nykyinen maailma, valita Israelin kansa ja pelastaa siihen liittyneet pakanat aikojen lopulla. Jeesuksella Kristuksella ei ole "alkuhetkeä", jota ennen häntä ei olisi ollut olemassa: sitä ei tässä kohden yritetä edes kertoa. Herra kertoo Miikan kautta, että Messiaan Jeesuksen *esiintuleminen* tai *esille nouseminen* (englanniksi "coming forth") kansansa hallitsijana on "alkujaan" muinaisuudesta, ikuisista ajoista. Tässäkään kohdassa ei sanota siten sitä, että Jeesuksella olisi alku, mitä ennen häntä ei ole ollut olemassa. Jeesuksella ei ole päivien alkua eikä elämän loppua vaan hän on iätön Jumalan Sana ja Herra, joka on ollut aina Isän tykönä ja tullut Isän suunnitelman mukaan maailman luojana kaikkien luotujen olentojen Herraksi ja Kuninkaaksi. (Ilm 17:14.)

Hebrealaiskirje 13:17

Heb 13:17 Taivutelkaa ohjaajanne puolellenne älkääkää vastustako heitä, sillä he vartioivat teidän sielujanne, niin kuin ne, joiden on tehtävä tili, jotta he voisivat tehdä sen iloiten, eikä murheellisena, sillä se olisi teille vahingoksi.

Petteri Haipola